Poštarina plaćena u gotovu

Cena Din 2·—

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG »SOKOLSKO SELO«

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 22 februara 1935

God. VI — Broj 9

Zadaće Sokolstva u sadašnjosti

Teške prilike, kroz koje se danas probija ceo svet, zahtevaju od svakog misaonog čoveka da bude svestan dužnosti i zadaća, koje mu je namenila providnost, da naime u svome delokrugu i prema svojim silama pripomaže povratku normalnih prilika. Pogotovo mi, pripadnici sokolske organizacije, dužni smo da poznamo zadaće Sokolstva u sadašnjosti, ne samo radi važnog položaja, koji ima naša organizacija u našoj državi, već mnogo više radi etičke visine, na koju ju je postavio njen osnivač dr. Miroslav Tirš, da bi tako dokazali, da smo dostojni njegove baštine, kojom časovito mi upravljamo, a koju smo dužni da čistu i neokaljanu jednom predamo onima, koji će doći za nama.

Koje su, dakle, glavne zadaće, koje u sadašnjosti padaju na Sokolstvo?

Pokušaćemo da na to dademo odgovor.

Prva i najvažnija zadaća Sokolstva je svestrano telesno vaspitanje. Nikada naime ne smemo da zaboravimo, da je Sokolstvo bilo osnovano pre svega kao telovežbačka organizacija. Gde se ne gaji telovežba, tamo nema ni Sokolstva. Pa makar bi eventualni drugi rad bio i još kako intenzivan, to taj rad, ako nije u najtesnijoj vezi s telesnim vežbanjem, ne može da se nazove sokolskim. To isto vredi i za jedinicu, koja bi eventualno provadala ma kako velik narodno-prosvetni rad, a u kome bi vežbanje bilo samo od nekog sporednog značaja, ili ako ovoga uopće ne bi bilo, to ta jedinica ne bi mogla da se krsti sokolskim imenom, već bi spadala u red društava čisto kulturnog značaja. Na svaki način treba ovde pripomenuti i to, da nije ni svaka telovežba sokolska! To moramo da vrlo dobro znamo. Sokolska je telovežba tada, ako je svestrana, i ako se temelji na Tirševom sustavu kao i na načelima moderne medicinske nauke, prema kojima treba da se prilagođuje spolu, dobi i duhovnoj razvijenosti vežbača, te da se drži najboljih didaktičnih metoda. Prvenstveno ona treba da bude svestrana, da gaji pojednako sve grane telesnog vaspitanja. Nadalje, sokolska telovežba treba da se provodi prema tačnom telovežbačkom programu, u kojem se nalaze elementi fizioloških zakona raspoređene proste vežbe, vežbe sa spravama, ritmika, igre, pevanje i t. d. Ideal sokolskoj telovežbi naravno ne smeju da budu vrhunski vežbači ni rekorderi, već što veći broj poprečno dobrih vežbača, koji će tako postepenim načinom pridonositi općem jačanju narodnog zdravlja, i to direktno telesnog, a indirektno i moralnog.

Druga, ništa manja zadaća Sokolstva je da budi, odnosno da učvršćuje u sokolskim pripadnicima svest o narodnom i državnom jedinstvu Jugoslovena. Jer ako su sokolski pripadnici pobornici našeg narodnog i državnog jedinstva, tada je to možda posredno neko naše, možda posredno, ali svakako dobro fundirano političko opredeljenje, dok neposredno to nije, nego je samo na Tirševim načelima napretka osnovana borba, sadržana u geslu: Jedan narod, jedna država, jedno Sokolstvo, a što ujedno proizlazi i iz jedino pravilnog razumevanja istorije i istorijskog razvoja.

Predaleko bi pošli, kad bi ovde hteli da tretiramo taj razvoj. Svakako pak, ako se s tim razvojem i malo pozabavimo, naići ćemo pri tome na neoporecive činjenice, koje ne može niko da zataji i o koje će se rasplinuti svaki autonomizam, separatizam ili kako se već nazivaju ti razni pojavi u stvari samo povređenog nekog uskogrudnog samoljublja, egoizma i profitarstva te smešne megalomanije. Pozabavimo li se, dakle, razvojem našega naroda, mora da nam postane jasno, zašto smo i zašto moramo da budemo mi Sokoli pobornici jugoslovenskog narodnog i državnog jedinstva, a koje mi Sokoli, uostalom i kao napredni ljudi hoćemo također i da potpuno provedemo, da naime zbrišemo sve razlike koje još postoje, te da otklonimo mane i greške s našega naroda, a koje su nastale i ostale još od plemenskih uticaja, te svemu narodu ucepimo sve one vrline, koje se nalaze u bilo kojem delu našeg naroda. Kao nosioci takvog konstruktivnog Jugoslovenstva mi ćemo na taj način izvršiti jednu od najvećih zadaća, koja pada na Sokolstvo našega doba.

Daljnja važna zadaća, koju Sokolstvu nameće sadašnjost, je saradnja na izgradnji naše države. Ne samo da je pravo Sokolstva, nego je upravo to njegova dužnost, da ono objektivno, bez strasti i predrasuda prosuđuje javni život te da u potrebnom slučaju bez straha digne i svoj glas, da ima da pobedi istina i pravda. Time opet nije mišljeno, da bi mi Sokoli samo prisvajali pravo kritike. Ne! Mi stariji, koji smo još iz doba pod austrijskim ropstvom bili naučni na destruktivno nastupanje i delovanje protiv tuđinske države, morali smo od našeg oslobođenja i ujedinjenja da u svojoj vlastitoj, narodnoj državi sve svoje sile uložimo u konstruktivni rad, da tako podupremo sva nastojanja državne uprave i javnoga života, koja teže k napretku, a jednako da odlučno pobijamo i svaku sebičnost, pokvarenost i korupciju. U tu svrhu u Sokolstvu je potrebno — ne politiziranja — već političkog pouka te prosvećivanja. Sokolstvo naime mora da teži za tim, da njegovi pripadnici u svojim nazorima i pogledima budu samostalni, da bi tako mogli prema svemu u životu uvek zauzeti ispravno gledište, koje je u skladu s temeljnim sokolskim načelima. Ipak pri svemu tome treba se držati toga, da oni, koji stoji u političkom životu u prvim redovima, da taj nema da zauzima vidnijeg mesta u Sokolstvu, i obratno.

Jasno pak je, da ako hoćemo da kod svojih pripadnika postignemo objektivnost, tada im treba objasniti načelna gledišta Sokolstva i prema raznim političkim pokretima našega doba. A temeljne linije Sokolstva, kojih se moramo pri tome uvek da držimo, jesu: etika, demokracija, slobodomišljenost; ova poslednja znači mogućnost individualnog slobodnog mišljenja i rada.

Politička kretanja, koja su danas u svetu najčešća i najpoznatija, a koja su u načelnoj protivnosti sa Sokolstvom, jesu: klerikalizam ili ultramontanizam, komunizam, fašizam i nacional socijalizam. Gledište Sokolstva prema ovim pokretima već je bilo dovoljno objašnjeno u našoj sokolskoj štampi i ovom prilikom se ne kanimo ponovno osvrtati na ta pitanja, već ćemo se radije pozabaviti nekim drugim pitanjima.

Važna zadaća Sokolstva u današnje doba je i briga za koncentraciju narodnih sila, pre svega to u provinciji. Sokolstvo zna, da je pretežna većina našega naroda seljačka. Stoga, ako ono želi da postane narodna, pučka, popularna organizacija, tada mora da teži za tim da u svoje redove svrsta što moguće veći broj seoskog elementa, pored onog ostalog. A toj će se velikoj zadaći Sokolstvo moći da prilagodi osobito tako, da najpre upozna potrebe provincije, a zatim da tim potrebama uznastoji udovoljiti u što moguće većoj meri. Te potrebe su, dakako, i različitog značaja, a ovise i o naročitim prilikama u pojedinim krajevima. Stoga je prirodno, da su potrebe i zahtevi našega sela na našem severu drugačije, nego one na našem jugu. Potrebno je stoga tim prilikama i njihovim potrebama prilagoditi i sokolski rad na selu, ne zaboravljajući pri tome, da je gospodarska osnova neophodni preduslov za uspešno delovanje Sokolstva. Treba nastojati da se sav rad usredotoči gde god je to moguće u sokolskim jedinicama, i da se, osim gospodarskih, ne osnivaju druge organizacije; a gde bi ovakve već postojale, nastojati likvidirati ih te njihov rad prenesti na sokolske jedinice.

Demokracija, kako nam je poznato, dolazi u Sokolstvo do vanjskog izražaja u tikanju, u jednakosti telovežbačkog odela i svečanog kroja, u jednakosti prava i dužnosti, ukratko, u sokolskom bratstvu. To bratstvo međutim ima i svoj dublji značaj, naročito danas, u doba teške gospodarske krize. Već je Figner u svoje doba rekao: ».... bogati treba da bude brat onome, kome je sudbina manje dosudila; onaj koji s duševnim silama radi na korist otadžbine, treba da bude iskren brat Sokolu, čije su ruke ožuljavile od poštenog rada...« Danas, čini se, ima mnogo sokolskih pripadnika, čije su ruke žuljevite od poštenog rada te čija je zaslužba tako minimalna, da bi od nje mogla da preživi jedva jedna jedina osoba, a ne pak cela porodica, kako to inače biva. Ima mnogo i takvih, koji bi rado ožuljili svoje ruke poštenim radom, ali ga nemaju. — Osim toga imamo u sokolskim redovima i velik broj omladine, koja živi i raste u bedi, a koju je, kako je to ponajčešće u prirodi čovekovoj, naročito u prirodi mladoga čoveka, sram priznati, da je gladna, da je bez sredstava, da ne može da kupi knjige, da je bosa i t. d. Sve nas ovo upozorava na daljnju važnu zadaću Sokolstva, naime na socijalno staranje za one, koji su u neimaštini i siromaštvu. Zato bi trebali da vodimo evidencu o onoj našoj besposlenoj braći, da se interesujemo za upražnjena mesta kod trgovaca, obrtnika, industrijalaca, novčanih zavoda i t. d. da se zanimamo za materijalni položaj našeg sokolskog naraštaja i dece, odnosno za položaj njihovih roditelja, te da uznastojimo prema najboljim mogućnostima ublažiti njihovu bedu. U krajevima pak sa srednjim, građanskim i stručnim školama morali bi se postarati da siromašna omladina dobije bar jevtin ili besplatan ručak, a i drugo. Naravno, da bi pri tome morali da pazimo, da nam se u tom našem sokolskom socijalnom radu ne bi narinuli elementi, koji bi bili vođeni samo pobudama ličnog korišćenja, egoizma.

Sokolstvu konačno pretstoji i još jedna važna zadaća, a koju je ono preuzelo već od svojih početaka, a preko koje se je uvek skoro olako prelazilo. Čini se stoga baš sada osobito potrebnim, kada se Sokolstvu predbacuje s jedne strane, da je preživelo, a s druge strane ga se opet svakako neosnovano napada i prekorava, da naglasimo, da je ne manje važna zadaća Sokolstva također i vaspitanje njegovih pripadnika u estetskom pogledu. Treba naime uvek imati pred očima, da je Tirš bio istoričar umetnosti što danas međutim nije više, pa ni najboljim poznavaocima postanka Sokolstva, poznata činjenica, da su Tirša pri osnivanju Sokolstva vodili i estetski vidici. Ne samo da je on želeo vežbače i vežbačice da vidi u estetskom pogledu savršenima poput starogrčkih skulptura, već također i sav ustroj sokolskog rada nosi estetsko obeležje. Tako je n. pr. Tirš pristao bez promišljanja na jedinstveni sokolski svečani kroj, iako je to bila Fignerova zamisao, koja je stvarno potekla iz revolucionarne 1848 god. Tirš je poznavao učinak jedinstvenosti i jednakosti u estetskom pogledu, a koji je također i vrlo duboko shvatio i cenio. Jednako bi mogli analogno tome da pratimo također i estesku stranu jedinstvene telovežbačke odeće, skupnih prostih vežaba, osobito u velikim masama, naročito još ako su praćene s drugim kojim umetničkim izrazom, koji također estetski upliva na čovečji osećaj, n. pr. s glazbom i t. d. Mnogo je toga u Sokolstvu što doprinosi estetskom vaspitanju, samo to na žalost ostaje skoro neopaženo i ne dolazi do izražaja. Zato buditi estetski osećaj, gajiti ga i razvijati također je jedna od ne manje važnih zadaća Sokolstva u sadašnjosti.

Zašto su to baš zadaće Sokolstva u sadašnjosti? Zato, jer su se pri psihoanaličnim razmatranjima pokazale dobre posledice estetsko kultivirane duše, koja teži za što svestranijom savršenošću. S estetskim vaspitanjem podupiremo također i etička nastojanja sokolskih pripadnika i zar nam to nije potrebno, baš danas, možda više nego ikada pre, danas, u ovim vremenima, kada su poljuljani mnogi temelji ljudskoga društva, a u svrhu, da bi tako na plemenit način vršili svoje veliko poslanstvo, koje teži za općim preporodom svega jugoslovenskog naroda, Slovenstva, te konačno i čovečanstva.

Dr. M. K.

Jesam li poslao pretplatu za sokolske listove?

Što bi trebalo menjati pri novoj redakciji »Organizacije SKJ«?

Možda je jedno od najprečih i najhitnijih pitanja, koje traže svoje rešenje, pitanje izdavanja nove popunjene i prepravljene knjige »Organizacije«.

To ne može da oseti br. Savez, koji radi sa župama, ali tu potrebu osećaju čete, društva, a ponajviše župa, koja direktno saobraća i sa društvima i sa četama.

Neću se prevariti ako ustvrdim, da dobre ²/₃ naših četa nemaju nikakve knjige, koja bi ih upoznala sa pravilima i pravilnicima sokolske organizacije.

Koliku zabunu u radu i kolika lutanja stvara ta činjenica, najbolje sam se osvedočio pregledavši u ovo mesec dana sve društvene knjige preko 60 četa i društava naše župe.

Ni matično društvo, a ni župa nisu iz čisto tehničkih razloga u mogućnosti da četama, pa i novoosnovanim društvima dadu sva potrebna uputstva i objašnjenja.

Ja verujem, da br. Savez uvida potrebu da se to pitanje hitno reši, pa koliko god je opravdana hitnost, još više je potrebna pravilnost rešenja toga pitanja.

Kad je godine 1924 na Saboru u Zagrebu stvarana prva »Organizacija«, onda su radili pojedini odbori punu sedmicu dana i posledica toga je bila, da je za one prilike izrađena jedna dobra »Organizacija« i sa manje nedostataka nego ova sadanja. To je iz prostog razloga, što su u stvaranju »Organizacije« 1924 god. uzeli učešća oprobani sokolski radnici sa terena, t. j. iz župa pa i iz društava, koji su umeli i znali da sve saobraze sa stvarnošću i sa sokolskim životom.

Po mome mišljenju, to je i za stvaranje ove nove »Organizacije« jedini put i način.

Ako br. Savez i za tu stvar bude slao pisma na župe, tražeći od njih mišljenja i odgovor, desiće se isto kao što se desilo sa »Pravilnikom za izvršne odbore« i sa celom knjižurinom predloga sa prošlogodišnje skupštine br. Saveza, koji su župama poslani i za koje bi se moglo žalibože reći: šteta truda i papira.

Moje je mišljenje, da za rešenje toga važnog pitanja treba najpre prokrčiti put i to jednom javnom anketom, koju eto ja počinjem i izneti sve ono što su pojedinci u radu zapazili kao nedostatak naše »Organizacije«. Skup tih dobronamernih primedaba, popunjem sa brojnim predlozima koji su prolazili kroz savezne skupštine i unošenjem novih stvari i dopuna od strane samog br. Saveza, anketi, koja ima da reši sudbinu nove »Organizacije«.

Ja se ovde neću upuštati u pitanja stvorena silom političkih prilika, nego samo u stvari, koje izravno zasecaju u život i rad sokolske organizacije.

Vodio sam o tome beleške, pa neka mi se ne zameri, ako izvesne stvari budem i preko reda pomenuo, a da bi se kasnije braća, koja o tome budu također pisala, mogla na to pozvati obeležiću te primedbe brojevima.

1) Kod člana 2 i 3 Zakona o osnivanju SKJ i čl. 3 Statuta SSKJ treba raščistiti pitanje redovnog članstva, jer je dosad mnogo župa predlagalo da se članstvo mora razdeliti na ono koje aktivno sudeluje u sokolskom radu i na ono koje sokolski rad samo materijalno pomaže. Prema dužnostima treba odrediti i prava.

2) Onu nedoslednost iz čl. 9 Statuta o iznimkama prema članicama treba izbaciti. Zar nije posve neprirodno, da vežbač svojoj sestri kaže »vi« samo za to što mu ona po svom društvenom položaju nije ravna ili što to ona iz čistog kaprica želi. Na koncu zar ne postoje i daleko jači vansokolski odnosi među muškim članstvom i da li ta anomalija postoji i kod češkog Sokolstva.

3) Raščistiti pitanje da li u prepisci treba Sokolu na kovertama adresovati »brate« ili »gospodine«. To su Česi raščistili u prilog ovoga drugog naziva.

4) Sve one »pomoćne« i »savetodavne« organe i ustanove posve odbaciti, jer se toga u radu niko nije pridržavao a samo se onoj braći koja polažu prednjačke ispite stvaraju poteškoće, da se u moru tih »organa« ne mogu da snadu i na koncu nemaju ni o čem pravoga pojma.

5) Odredba da savezna skupština može donositi zaključke, ako ima bar ¹/₃ svih župskih izaslanika, nezgodna je, pa čak i nedostojna, jer treba da bude bar ½. Sve dosadanje skupštine su pokazale, da je uvek bilo bar ¾ delegata.

6) § 9 (Org. str. 34) trebalo bi promeniti pa u tački b) kazati za svakih početih 1000, a u § 11 uneti i izveštaj pretsednika za sokolske čete.

7) U »Poslovnik glavne savezne skupštine« uneti kao posebnu tačku, da je br. Savez dužan župama bar 14 dana pre skupštine poslati otštampan izveštaj za saveznu skupštinu. Kako se taj izveštaj ima izraditi, trebala bi da odredi anketa. To što sve župe ne pošalju svojih skupštinskih izveštaja, ne sme da bude smetnja, jer br. Savez i ne sme iz skupštinskih izveštaja crpeti građu za rad i stanje u jedinicama. To se mora organizovati i prikupljati u toku godine kao što to radi Prosv. odbor, jer ni »Referati«, koji su poslani ove godine, neće dati pravu sliku stanja, pošto ih neće sve jedinice ni umeti ispuniti, a niti hteti poslati. U saveznom izveštaju župe kao takove, više interesuje rad br. Saveza, nego stanje sokol. organizacije, jer je to predmet posebnog izveštaja.

8) Poslovnik, kako sednice saveznog, tako i župskog i društvenog izvršnog odbora treba tačno precizirati. Moje je mišljenje, da bi tu ustanovu ne samo iz župa i društava, nego i iz brat. Saveza trebalo apsolutno ukinuti. U jednom sedničkom zapisniku sam našao ovo: Kad se u nekoj jedinici rešavalo o tome, da li će se držati sednice izvršnog odbora, jedan brat je rekao: »Braćo! Radimo toliko godina, pa se nismo svađali. Zašto, da to sad činimo. Kako god na sednice mogu doći članovi izvršnog odbora, tako mogu doći i svi ostali. Zašto stvarati državu u državi, kad sporazum kuću gradi.«

I zaista, pregledajući društvene knjige osvedočio sam se, da u društvima, gde su radile samo društvene uprave nije bilo razmirica, a gde ih je bilo, poticale su većinom radi prekoračenja kompetencije (ako se ona uopšte znade) izvršnog odbora, ili što je taj izvršni odbor, kako je ono brat zgodno rekao, postao »država u državi«. Kako će se to pitanje u pogledu br. Saveza rešiti, trebala bi da odluči anketa, ali da je to novost, koja nije donela mnogo koristi, a donela je mnogo nesuglasica i to je tačno.

9) Što se tiče »Poslovnika prosvetnog odbora« tu imaju reč braća prosvetari, a moja napomena bi bila samo to: što manje komplikovanosti i u onako preglomaznoj administraciji, a što više stvarnog rada na terenu, jer uvek treba imati na umu, da su sokolski radnici dobrovoljni.

10) Pravilnik za inspektore, postaje izgleda izlišan. Pitanje nadzora sokolskog rada treba rešiti na jedan efikasniji način, a o tome bi imala da dade mišljenje anketa.

11) U »Pravilnik pravnog i organizacionog otseka« trebalo bi uneti, da odbor ne sačinjavaju samo članovi Saveza, nego da se stvori jedno permanentno zakonodavno sokolsko telo u kojem bi bile zastupljene sve župe. Taj otsek bi vodio stalnog računa o svima promenama u sokolskom životu i podnosio referate o izmenama i dopunama na saveznim skupštinama. Onda bi sve ankete bile suvišne.

12) »Pravilnik narodno obranbenog« otseka je veoma nepotpun. Nedostaci su očevidni, pa ih ne treba ni pominjati. Trebalo bi se samo upitati: Kakve rezultate rada su ti otseci pokazali i koliko ih ima?

13) »Pravilnik o podeli i upotrebi državne i banov. pomoći« izgleda da je u koliko se odnosi na župe, postao također izlišan.

14) Kod promene žup. pravila, pored navedene zadaće župe, treba naročito ustanoviti, da župa nije administrativno telo, niti mu je samo cilj posredništvo između sok. jedinica i Saveza. Naprotiv, kako su to zasvedočili sve aktivne župe, župa je živ sokolski

(Nastavak na str. 2)

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Porast Sokolstva u Slovačkoj

Poslednji (8) broj »Sokolskog věstnika« donosi kraći članak o porastu Sokolstva u Slovačkoj. Između ostalog piše, da je u Sokolskom društvu Nitra prošle godine porastao broj članstva za 26%, u Sokolskom društvu Banska Bistrica je novih članova 56, a članica 19. U ovom društvu, koje sada broji samo članstva 517, porastao je broj naraštaja i dece, pa je sada svaki deseti stanovnik Banske Bistrice pripadnik Sokola. U Prešovu porast članstva beleži 25% (84 nova pripadnika) od kojih je 75% Slovaka. I u Levicama Soko lepo napreduje te su od 137 članova 62 Slovaka i 75 Čeha, a od 66 članica 36 Slovakinja, dok iznosi u redovima naraštaja i dece procenat Slovaka 90%. Soko Košice broji danas već 932 člana, s naraštajem i decom preko 1200 pripadnika. U Zvolenu, nakon poslednjih napadaja Hlinke na Sokolstvo, pristupilo je u redove Sokolskog društva 30 novih članova. Ovaj lep razvitak i ojačanje Sokolstva u Slovačkoj, gde je u osnivanju još mnogo novih društava, a moguće i četa po našem uzoru, najbolji je odgovor na ispade patra Hlinke, protiv kojeg ustaje i sama objektivna slovačka javnost. »Slovenski denik« u tri broja sa suhim konstatacijama i mirnim dostojnim tonom odgovara čoveku, koji umesto ljubavi Božije seje mržnju medu narod.

Proslava 50 godišnjice Sokolske župe Pipihove

Istočnočeska sokolska župa Pipihova najprostranija je i najveća župa u češkoslovačkom Sokolstvu. Ova župa proslaviće ove godine 50 godišnjicu svog opstanka većim priredbama, među koje spada u prvom redu veliki župski slet u Češkoj Tršebovi. Dne 23 juna biće dan sokolske omladine — naraštaja i dece — a dne 30 juna dan članstva. U toku proleća održaće se po svim okružjima telovežbene akademije, a i sva društva prirediće kao pripemu za slet svoje nastupe i akademije. Župska takmičenja naraštaja za prelazni dar — naraštajski barjak — biće 1 i 2 juna u Hocnju, niže odeljenje članova takmiči 16 juna u Pardubicama, dok će se župska takmičenja u prostim granama održati u septembru, takoder u Pardubicama. Takmičenja u mačevanju, u streljanju, u pešačenju na 10 km sa 10 kg tereta, u trčanju na 5 km sa zaprekama održaće se u Polički. U Visokom Mitu prirediće župa tečaj u plivaju. U istom gradu održaće se i plivačka takmičenja. U Hrudjimu, sedištu župe, održaće se takmičenja tročlanskih biciklističkih patrola. U ovoj župi slavi ujedno sa župom 50 godišnjicu svog opstanka i požrtvovnog rada i Sokolsko društvo Brandis.

Češkoslovačko Sokolstvo u Južnoj Americi

Prvo češkoslovačko sokolsko društvo na teritoriji Južne Amerike osnovano je bilo 1908 u Buenos Airesu, prestonici Argentine. Kako je u početku bio broj članstva malen u društvo su pristupili i Jugosloveni, koji su u odboru imali polovinu funkcija. Kasnije su Jugosloveni osnovali svoje zasebno društvo, pa se je nazivalo društvo, koje je nosilo do 1912 godine naziv »Sveslovenski Soko«, od te godine dalje Telovežbena jedinica Soko. Danas s bratskim društvima u Rosariu i Vila sačinjavaju samostalno okružje, koje je učlanjeno u Zagraničnoj župi sa sedištem u Pragu. S braćom jugoslovenskim i ruskim Sokolima ova tri društva stalno sarađuju i međusobno se potpomažu. Od najvećih priredaba valja spomenuti veliki nastup — slet — na dan 3 januara 1926, kojemu je prisustvovalo preko 11.000 gledalaca.

Novi svečani kroj američkih Sokola

Svojevremeno su američki češki Sokoli odlučili, da će čim pre uvesti nov članski svečani kroj. Do sada su u organizaciji opstojala dva svečana kroja: jedan je potpuno sličan onome, što ga nosi Sokolstvo u Češkoslovačkoj, a drugi je modre boje krojen prema civilnom odelu; umesto šajkače nosili su ovi drugi crn, širok šešir. Stoga je već duže vremena tretirano pitanje jedinstvenog kroja. Konačno se je, na osnovu odluka glavne skupštine, sastao pri pretsedništvu AOS naročiti otsek, koji je duže vrèmena proučavao primljene predloge i konačno predložio pretsedništvu na potvrdu nacrt novog svečanog kroja, koji se sastoji: surka s ležećim ovratnikom i sa spajalicama umesto dugmeta, dugačke hlače, bela košulja s crnom kravatom, vojnička kapa i crni pojas sa sokolskim monogramom. Crne cipele. — I članice su pripremile nacrt novog svečanog kroja za ovogodišnju glavnu skupštinu, koja će konačno i o tome doneti svoju odluku.

Sitne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

Pošto su jedinice ČOS pokazivale stalno veliko interesovanje za naša jugoslovenska kola odlučila je naklada ČOS, da ista izda. Ovih dana izišlo je iz štampe deset muzičkih pratnja za sledeća kola: Srbijanka, Šumadinka, Prije kako ćemo, Sarajevka, Sremsko kolo, Đačko, Djevojačko, Doktorsko, Arapsko i Seljančica. ČOS izdaće i tekstove, tako da će biti prvoj potrebi udovoljeno.

S. Milada Pouhlova, dugogodišnja načelnica Sokolskog društva Liptal u Všetina, župa Valaška, u Moravskoj, bila je na ovogodišnjoj glavnoj skupštini jednoglasno izabrana za starešinu društva. Ovo je valjda, prvi primer u Sokolstvu, da stupa na čelo sokolske jedinice žena.

Društvo Pržerov u Moravskoj odlučilo je na svojoj glavnoj skupštini, da podigne nov dom za 2,200.000 Kč. Gotovog novca ima ¾, ostalo će namaknuti zajmom. Članstvo se je obvezalo, da će aktivno suradivati pri kopanju temelja.

ČOS raspisala je izbore za svoj Vibor, što je u češkoslovačkom Sokolstvu glavna skupština. Delegate bira svaka župa na svojoj glavnoj skupštini i to za svakih 6.000 članova po jednog zastupnika i zamenika. Župe, koje nemaju 6.000 pripadnika biraju po jednog delegata. Do 15 aprila moraju župe da prijave ČOS svoje delegate za skupštinu, koja će biti u Pragu 18 i 19 maja, da bira starešinstvo i načelništvo za buduću radnu godinu.

Prva 14-dnevna prednjačka škola za članice vrši se u Pragu u Tirševom domu, koja je započela 14 februara a trajaće do 2 marta t. g.

Članski smučarski tečaj (drugi) biće od 24 februara do 9 marta na Krkonošima, istovremeno pak od 2 do 3 marta učenje čitanja zemljovidnih karata u prirodi kod Praga.

(Nastavak s 1 stranice)

organizam, koji rukovodi i daje inicijativu ili čak i sama deluje na unapredenju celokupnog sokolskog rada. Njena je zadaća u tom pravcu odredenija i od zadaće br. Saveza. Ovo napominjem iz razloga, jer je i br. Savez dao župama jednom prilikom karakter administrativnih jedinica u jednoj od svojih okružnica, iako to nije u skladu sa § 2 žup. pravila.

15) § 8 žup. pravila treba da je odredeniji. Svaka funkcija treba da se unapred odredi i predlaže radi izbora na skupštini. Konstituisanje: neka se stvaraju samo otseci. Tajniku i prosvetaru treba odrediti na skupštini zamenika, kad već načelnici imaju po 3 zamenika, takoder i matičaru i blagajniku. Ovi trebaju da se poučavaju u radu, kako niko ne bi postao nenadoknadiv. To je daleko bolje nego 5—10 članova uprave i 5—10 njihovih zamenika (a obično se izabere svih 20), a ustanova od njih nema velike koristi, jer nisu izravno zaposleni u sokolskom radu, pa često od njihove neumesne kritike trpi redovan rad. Treba da ima i članova uprave i njihovih zamenika, ali ih svesti na minimalan i odreden broj. U župe i društva trebaju da udu samo radnici. Vrlo nezgodna ustanova je pozivanje zamenika članova uprave na sednice i davanje istih prava. Zašto, to će reći i ostala braća.

16) Tačno odrediti kako župa ima vršiti nadzor nad jedinicama u svakom pogledu.

17) Treba tačno odrediti dnevni red sednica kako kod župe, tako i kod ostalih jedinica i ko im pretsedava. U § 10 istaći ko potpisuje brzojave i druge važne pretstavke, jer to po dosadanjoj praksi rade starešine.

18) U § 12 žup. pravila treba tačno odrediti mesec, a u § 13 tačno precizirati koje su to obveze, kojima treba udovoljiti, a ako se pokazalo da je to u praksi neprimenljivo, onda brisati. U § 14 naznačiti u kojem vremenu se župi imaju dostaviti pismeni predlozi za skupštinu.

19) Kod § 22 tačno odrediti koliko puta revizori pregledaju blagajničko poslovanje i kako imaju načiniti izveštaje, a analogno tome i kod ostalih jedinica. Odrediti kako se kod župa i društava ima pohraniti društveni novac. Ustanoviti dužnosti župskih i društvenih gospodara, kojima je dužnost da vode brigu o društvenoj imovini i vode inventare.

20) Sud časti je nepotpun. Treba tačno odrediti i primerima potkrepiti, šta spada u delokrug suda časti, a šta u disciplinski postupak. Dodati kao tač. 7: Izmedu članova uprave župe i društvenih uprava. Samo poslovanje suda časti odrediti jednim pravilnikom. Odrediti rok u kojem spor ima da bude okončan. Kao i u disciplinskom postupku, priziv je i kod suda časti potreban.

21) U društvenim pravilima trebalo bi predvideti minimum članstva, koje je potrebno za opstanak jednog društva (čete). Odrediti obavezu vežbanja preko 26 godina. Kod § 7 tačno ustanoviti način i ubiranje saveznog i žup. prinosa, koji župa ima pravo sama odračunati i naplatiti od društvenog prihoda, kako bi se sprečilo gomilanje dugova. Naglasiti (§ 8) da se član može brisati samo radi neplaćanja doprinosa, jer se pojmovi »brisanja i isključenja« često zamenjuju. Kod § 10 tačno odrediti kakav je odnos izmedu života i vladanja u čisto sokolskom i privatnom radu. Kod § 19 naglasiti službeni put i razna prelazna naredenja izdana u tom smislu. Kod § 21 uneti, da se na društvenim i četnim skupštinama prisutni članovi moraju uneti u zapisnik, jer nije redak slučaj da na skupštinama glasaju i oni koji nemaju prava, pa čak i nečlanovi. Članovi sa pravom glasa treba da su odvojeno u dvorani od ostalih. Kao tač. 4 § 21 uneti, da u potrebnom slučaju može župa sazvati društvenu skupštinu (na pr. kad uprava podnese ostavku ili neće u ostavci da saziva skupštine ili ako je u društvu takvo stanje da župa mora da sazove skupštinu). Odrediti mesec održavanja skupština i kako se postupa, ako se skupština ne mogne održati, ili ako to uprava ne učini. Odrediti pravilnik o primopredaji posle održane skupštine. U tač. 6 § 23 mesto 14 staviti 8 dana, inače nije u skladu sa § 21. U § 24, a takoder i kod župe odrediti i poimenično glasanje. Naglasiti da je skupština bez valjanosti, ako revizori nisu podneli izveštaj i kakav izveštaj ima da bude. Odrediti materijalnu odgovornost uprava. Ustanoviti kad revizori ima da se pozovu na sednice radi podnošenja izveštaja i njihovu odgovornost u izvesnim slučajevima. Sud časti upotpuniti i učiniti postupak jasnijim. Tačno ustanoviti, kako se sprovodi likvidacija društva (čete).

22) Rešiti onako kako treba pitanje odnosa četa prema matičnim društvima i uopšte odrediti onako kako su to iskustvo i prilike pokazale odnos čete i njena prava i dužnosti u sokolskoj organizaciji. Tačno uneti kako se četa osniva, kad se potvrđuje i kad i kako se vrši ukidanje čete. Način osnivanja i potvrdivanja, kako je do sada vršen, nije dobar. Odrediti tačno poslovanje četnih revizora. Protumačiti sve jasno i bistvo, da § 22 (str. 119) posve otpane.

23) Možda ni jedan pravilnik u »Organizaciji« nema toliko nedostataka kao onaj za disciplinske postupke. Već u § 1 treba precizirati pojam tužitelja i tuženoga i odrediti, ko nastupa kao tužitelj, ako je na pr. član jednoga društva naneo uvredu drugom društvu i da li ovo poslednje ima pravo žalbe. Mesto onoga »ako uprava sazna«, treba u § 1 reći: Uprava društva je dužna, da protiv svakog svog člana postupi u smislu »Organizacije«, ako se je dotični ogrešio o postojeće propise. To saznanje može da dode kojim god načinom, a naročito ako je postalo javna stvar (oglašeno u novinama i sl.). U § 2 treba odrediti zastaru delikta, jer ako toga nema, naći će se neko, da iz osvete ili mržnje pokrene tužbu protiv nekoga i posle dužeg vremena. U § 3 treba tačno označiti u kojim se slučajevima mora pokrenuti postupak, jer nije isključeno da u izvesnim prilikama igra ulogu i izvesna lična simpatija prema okrivljeniku. Dužnost istražnog poverenika neugodna je stvar, pa bi daleko umesnije bilo ako bi mesto toga bio disciplinski sud, koji bi vršio istragu i saslušanje. Jedno lice se teško i nerado prima takve dužnosti. U § 5 trebalo bi predvideti, da i tužitelja treba izvestiti o pokretanju postupka. U § 6 treba uneti da i tužitelj ima pravo žalbe na višu instanciju, ako se zaključi da se protiv tuženom ne pokrene postupak. U § 16 treba odrediti krajnji rok kad se istraga ima završiti, jer pojam »najhitrije«, može da znači i po nekoliko godina. U § 34 treba iza reči »i tužitelju« dodati —: »i o tome obavestiti župu« (shodno § 41).

24) U »Pravilnik otseka trezvenosti« treba uneti da je zabranjeno u sokolskim domovima kartanje i točenje pića u svima prilikama, pa i onda kad se prostorije iznajmljuju kojoj ustanovi radi održavanja zabava. Precizirati, kad i kako ima da se alkohol upotrebljava, kad se već u tome ne može postići odlučnosti i kakve kazne i mere treba preduzeti protiv onih, koji se opijaju na javnim priredbama.

25) Sokolska štednja izgleda da je neostvariva u najvećem delu jedinica, pa je o tome bespotrebno i govoriti.

26) U pravilnik Glazbenog otseka treba uneti i disciplinske propise za njegove članove, koji se obično smatraju da ne podleže sokolskoj disciplini. Glazbenici moraju biti na prvom mestu Sokoli.

27) U uputstva za vodenje katastra uneti tačno objašnjenje kako se ispunjavaju veliki statistički izveštaji i detaljno obraditi kako se vodi matica u župi, društvu i četi.

28) Kod »Pravilnika za javne nastupe« tačno odrediti poredak u povorci u koliko se to tiče saveznih, župskih i društvenih priredaba.

29) Izraditi pravilnik o pozdravljanju i pozdravljanju zastavom u svima prilikama.

30) Raditi na tom, da se sokolska odora za članove i članice prilagodi savremenim potrebama i oslobodi svoga romantičarskog karaktera, jer ne samo da je potpuno preživela, nego je u svakom pogledu nepraktična. Što manje šarenila i kindurenja, a što više muškosti i ozbiljnosti.

To su u najkraćim potezima važnije primedbe, koje bih ja lično stavio na pojedine pravilnike dosadanje »Organizacije«, a uveren sam, da će se naći još braće, koji će na ovaj način doprineti, da sledeće izdanje toga sokolskog zakonika bude ne samo potpuno, nego i u svima prilikama jasno i primenljivo.

Vojislav Bogićević, Tuzla.

Četvrto smučarsko takmičenje Saveza SKJ

Dne 16 i 17 februara o. g. bilo je u Škofjoj Loci IV smučarsko takmičenje Saveza SKJ za članove i članice. Da su smučarska takmičenja Saveza SKJ jedna od najprivlačivijih sokolskih priredaba već otkako se održavaju svake godine, bilo je do sada poznato samo vodstvu i članstvu župa Dravske banovine.

Ovogodišnja smučarska takmičenja pak izvršila su se još i pod novim veselim okolnostima. Češki takmičari i takmičarske podigli su zanimanje i borbeni duh i s time i sam nivo takmičenja, prisutnost pak takmičara iz Beograda i iz župa Savske banovine veselo je uplivalo i dalo priredbi zaista pravo jugoslovensko lice. I činjenica, da se je Sokolstvo kretalo sasvim na vlastitim tlima kako u domu, tako i na skakaonici unelo je medu učesnike srdačno i bratsko raspoloženje. Takmičari nisu bili otsečeni od sveta, naprotiv za sva tri dana vladala je između vodstva, takmičara i općinstva najveća srdačnost i uzajamnost, koja se je kod svake priredbe sve više stupnjevala. Ta istorija smučarstva u našoj državi nije do sada zabeležila priredbe, kojoj bi prisustvovalo 2000 duša, kao što je to bilo prošle nedelje. I još nešto! Škofja Loka je sedište našeg I planinskog puka. To se je videlo svuda, na svim takmičenjima i drugarskoj priredbi. Svako je bio ugodno iznenađen zbog uzajamnosti, koja vlada izmedu naše vojske i Sokolstva i to zaslugom komandanta puka br. pukovnika Lukića.

Čitava ova priredba bila je vrlo lep praznik čitavog Sokolstva, naročito pak stanovništva naše Gorenjske. Dobrom raspoloženju mnogo je pridonelo krasno, sunčano, proletno vreme, koje je, doduše, pokvarilo sneg i uplivalo na stanovite uspehe, ali nije moglo da umanji mladanog oduševljenja, koje je za ova tri dana spajalo našu redovnu i našu sokolsku vojsku sa stanovništvom naše Gorenjske u jednu nerazdruživu celinu.

U petak 15 februara prispeli su s prvim vlakom članovi vodstva utakmice, koji su se nastanili u modernoj zgradi Narodne škole. U toku dana pregledali su staze i pripremili sve da se takmičenje odvija u najboljem redu. S poslepodnevnim brzovlakom prispeli su češkoslovački takmičari i takmičarke, koji su bili uvek i svuda predmet srdačnih ovacija. Došlo ih je 12; od toga 6 braće i 6 sestara pod vodstvom br. ing. Drahoša Sokola, člana Tehn. odbora ČOS i s. Mahalove, podnačelnice ČOS.

U subotu posle podne članovi su vodstva utakmice markirali staze članova, članica na daljinu, odmah po 13 času pak počela su da se pomiču mnoštva takmičara i gledalaca prema Narodnoj školi, gde je bilo nastupno mesto i cilj za oba takmičenja. U 14 časova odbila se je od nastupnog mesta prva tročlanska patrola, za kojom su u jednominutnim razmacima sledile još 27 njih, od prijavljenih 40. Teška staza i teški uslovi takmičenja prouzročili su, da je došlo na cilj samo 14 momčadi i od tih su bila 4 proglašena kao nevažeća. Staza je bila dugačka 12 km s visinskom razlikom od 340 m. Navodimo prva tri pobednika: I. 1) Vrsta ČOS u vremenu od 1.09.26, II. 2) Vrsta ČOS u vremenu od 1.10.10, III. 3) Župska vrsta iz Kranja u vremenu od 1.16.32.

Takmičenja članica na daljinu

U 15 časova istog dana nastupilo je od 23 prijavljenih takmičarki u trčanju na 6 km, njih 16, koje su sve prispele na cilj. Ovo je takmičenje pokazalo, da naše članice u smučanju još veoma zaostaju ne samo u srazmeru s našim članovima, već naročito za češkim takmičarkama. Medu takmičarkama bilo je 6 Čehoslovakinja, koje su osvojile sva prva mesta. Prva tri mesta osvojile su sestre: Alena Provaznjikova, ČOS, 28.05; Ana Višnakova, ČOS, 30.04; Jozefa Serekova, ČOS, 30.16. Sedmo mesto osvojila je prva Jugoslovenska s. Ljubica Smerdu iz Maribora 39.10, osmo mesto s. Zora Šporn, Koroška Bela - Javornik 40.34, deveto mesto s. Joža Pirš, Sokol I Tabor 41.14. Zatim je na istoj stazi takmičio muški naraštaj Sokolske župe Kranj. Nastupilo je 12 tročlanskih vrsta.

Pozdravno veče

U 20 časova bio je u Sokolskom domu pozdravno veče takmičarima i takmičarkama. Prostrana dvorana bila je dupkom puna. Pred pozornicom su se uz dugački sto porazmestili zastupnici škofjeloškog javnog života i vodstvo takmičenja Saveza SKJ i ČOS. U sredini dvorane bili su braća Čehoslovaci, dočim su druge stolove i galeriju zauzeli domaći takmičari i takmičarke. Prisutne goste pozdravio je dužim govorom načelnik Saveza br. Miroslav Ambrožič, zatim je br. D. Podgornik objavio uspeh takmičenja toga dana i razdelio listine, vence i spomen-medalje onoj braći i sestrama, koji su ih osvojili na smučarskom takmičenju ČOS u Banskoj Bistrici. U ime domaćih pozdravio je goste pretsednik općine škofjeloške. Uz marljivo učestvovanje pevačkog i glazbenog otseka Škofje Loke ostalo je društvo u najlepšem raspoloženju do 10 časova, kada su se takmičari i takmičarke uputili na počinak, da se odmore za novu borbu sutrašnjeg dana.

U nedelju već u 5 časova u jutro sva je Škofja Loka bila na nogama. Takmičari su otišli već u 6 časova iz Škofje Loke pod Ljubnik, gde je bila uređena 3,5 km dugačka i prilično teška staza za smuk. Za takmičenje se prijavio 151 takmičar, nastupilo ih je 104, na cilj je došao 101. Dvojici je uspeh poništen. Pojedina mesta osvojili su: prvo Vinko Kozjak, Jesenice (Kranj), drugo: Zdravko Šporn, Koroška Bela - Javornik (Kranj), treće: br. František Kalous, ČOS, četvrto: Marijan Urbas, Sokol I Tabor (Ljubljana), peto i šesto mesto dele: br. František Vitek, ČOS i br. Franjo Petrin, Laško (Celje).

Sat kasnije pošle su takmičarke na stazu za smuk koja je bila dugačka 2 km. Nastupno mesto bila je Križna Gora, cilj pak podnožje te gore. Od 24 prijavljenih nastupilo je 19 takmičarki, koje su sve došle na cilj. Jednoj je takmičarki poništen uspeh. I ovde su sva prva mesta osvojile češkoslovačke takmičarke po ovom vrsnom redu: 1) Zdenka Netukova, ČOS, Ana Višnakova, ČOS, Ruža Pluharova, ČOS, Jarmila Hulkova, ČOS, Jozefa Sekerova, ČOS. Prve tri jugoslovenske takmičarke jesu: na šestom, sedmom odnosno osmom mestu i to: Josipina Černe iz Kranjske Gore (Kranj), Sonja Nučič, Kranj (Kranj) i Ljubica Smerdu, Maribor (Maribor).

Takmičenje u skokovima

Posle podne istog dana počela su nepregledna mnoštva da se kreću prema lepim Vincarima, gde je Sokolsko društvo Škofja Loka podiglo svoju novu, veliku, smučarsku skakaonicu. Do 14 časa, kada su započeli prvi pokusni skokovi, sakupilo se je preko 2000 općintva. Mesto je bilo ukrašeno s jugoslovenskim i češkim trobojnicama. Pred početak takmičenja pozdravio je goste potstarosta domaćeg društva br. Rudolf Horvat, koji je proglasio skakaonicu otvorenom, našto se je započelo sa skakanjem. Nastupilo je 14 skakača razvrstanih u 3 razreda. Najveća dužina iznosila je 37,5 m. Uspesi skokova su sledeći: U I razredu: 1) br. Ivan Zupan, Jesenice (Kranj), 2) Lovro Žemva, Gorje pri Bledu (Kranj), 3) František Kalous, ČOS. U II razredu: 1) Jože Selan, Kranj (Kranj), 2) Ivan Stavbe, Celje (Celje), 3) Lado Lisjak, Ljubljana - Šiška (Ljubljana). U III razredu: 1) Jan Šrubar, ČOS, 2) Jože Ješe, Radovljica (Kranj). Skakaonica je pokazala, da je u ovom obliku za takmičenje neuporabiva i da ju treba temeljito popraviti.

Razlaz takmičara

Kada se je u 16 časova završilo sa skakanjem, mnoštvo je općinstva i takmičara nagrnulo u Sokolski dom, gde je bio svaki kutičak ispunjen. Tu je bila čajanka i oprosno veče. Sakupljene goste i takmičare pozdravio je načelnik Saveza SKJ br. Miroslav Ambrožič, za njime je br. D. Podgornik objavio uspehe takmičenja u smuku i skokovima. Razume se, da su i sada bili češkoslovački gosti deonici oduševljenih pozdrava i priznanja. U imenu domaće župe pozdravio je goste br. Jaka Špicar, našto je I zam. starešine Saveza

SKJ br. Engelbert Gangl u vezi sa smučarstvom i češkim gostima veličao poslanstvo Sokolstva. Na spontanim pozdravima zahvalio se je u imenu češkoslovačkih gostiju vrlo sadržajnim i lepim govorom br. Drahoš Sokol, vođa ekspedicije i član načelništva ČOS. Društveni potstarosta br. Horvat je izručio češkim Sokolima spomenicu škofjeloškog društva, našto se je približilo vreme rastanka.

Naglo su minuli časovi veselja, borbe i nove pobede u svestranom i veselom životu našeg Sokolstva. S večernjim vlakovima otputovala je sokolska vojska u svoje domaće jedinice. Ova je priredba pokazala, da će Sokolstvo i u smučarstvu zauzeti prva mesta, jer je borba, odvažnost i samopregor bit čitavog sokolskog rada, koji je prožet ljubavlju prema narodu i domovini.

IZ SAVEZA SKJ

Pravilnik

»Fonda brata dra Laze Popovića« pri Savezu SKJ

§ 1

Pri Upravi Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, osniva se fond pod imenom »Fond brata dra Laze Popovića«.

§ 2

Imovina fonda sastoji se iz glavnice od 100.000 dinara, koju je u tu svrhu odredio Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.

§ 3

Imovinom fonda upravlja Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

§ 4

Kamate ovoga fonda upotrebiće se godišnje na izdavanje sokolskih knjiga pisanih za široke narodne slojeve.

§ 5

Na sokolskim knjigama, izdanim po 4 §-u ovoga pravilnika, ima se označiti da su izdane po fondu.

§ 6

Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije odlučuje po predlogu Saveznoga prosvetnoga odbora, koje će knjige biti izdane iz prihoda fonda.

§ 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu kad bude objavljen u »Sokolskom glasniku«.

•

Ovaj pravilnik prihvaćen je na XI sednici Izvršnog odbora Saveza SKJ te današnjim danom stupa na snagu.

Beograd, 24 januara 1935 god.

Zdravo!

Tajnik: A. Brozović, s. r. — I zam. starešine: E. Gangl, s. r.

Pravilnik

»Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja« pri Savezu SKJ

§ 1

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije osniva savezni socijalni fond pod imenom »Socijalni fond Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.«

§ 2

Imovina fonda sastoji se iz:

1) uloga Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u iznosu od 200.000 Din;

2) doprinosa od po 50 para, uplaćenog po svakom pripadniku svih jedinica (društava, četa) Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije;

3) doprinosa milosrdne akcije.

§ 3

Fondom upravlja Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

§ 4

Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije uložiće koristonosno imovinu fonda na način, kako se to bude odredilo zaključkom sednice Uprave Saveza.

§ 5

Kamate fonda upotrebiće se isključivo u socijalne svrhe, koje bude odredila Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

§ 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu, kada se objavi u »Sokolskom glasniku«.

•

Ovaj pravilnik prihvaćen je na XI sednici Izvršnog odbora Saveza SKJ te današnjim danom stupa na snagu.

Beograd, 24 januara 1935 god.

Zdravo!

Tajnik: A. Brozović, s. r. — I zam. starešine: E. Gangl, s. r.

Pravilnik

»Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja« pri sokolskim župama

§ 1

Pri svakoj sokolskoj župi osniva se socijalni fond pod imenom »Socijalni fond Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

§ 2

Imovina fonda sastoji se iz:

1) doprinosa milosrdne akcije;

2) priloga u novcu;

3) priloga životnih namirnica i drugih predmeta životnih potreba.

§ 3

Fondom upravlja uprava sokolske župe.

§ 4

Uprava sokolske župe koristonosno ulaže imovinu fonda, stvorenu iz sredstava pod 1 i 2 tač. 2 §-a ovoga pravilnika, na način, kako to zaključi sednica uprave župe.

§ 5

Kamate fonda, kao i prilozi pod 3 tač. 2 §-a, upotrebiće se u korist siromašne sokolske dece, bolesne braće i sestara, nezaposlenih sokolskih porodica, nezaposlenih siromašnih pripadnika i za školovanje siromašne i darovite sokolske dece na način, kako to zaključi uprava sokolske župe.

§ 6

Gvaj pravilnik stupa na snagu, kada se objavi u »Sokolskom glasniku«.

•

Ovaj pravilnik prihvaćen je na XI sednici Izvršnog odbora Saveza SKJ te je obavezatan za sve sokolske župe Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije te današnjim danom stupa na snagu.

Beograd, 24 januara 1935 god.

Zdravo!

Tajnik: A. Brozović, s. r. — I zam. starešine: E. Gangl, s. r.

Pravilnik

prosvetnih okružja u župama Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Radi lakšeg vođenja i sprovođenja prosvetnog rada u župama, župa se deli na prosvetna okružja, koja je podela prosvetno-idejne prirode.

Broj okružja u župi određuje ŽPO u sporazumu sa ŽTO, prema veličini i broju društava župe tako, da u jednom okružju ne može biti manje od 5 društava.

Vodstvo prosvetnog rada u okružju vrši okružni prosvetar, koga potvrđuje ŽPO na predlog župskog prosvetara.

Dužnosti okružnog prosvetara su:

1) da po uputstvima ŽPO vodi nadzor o prosvetno - idejnom radu društava i četa okružja i da vrši pregled ovog rada;

2) da kontroliše društvene i četne prosvetare, da li izvršuju izdana naređenja u preduzetim prosvetnim poslovima;

3) da daje društvenim i četnim prosvetarima potrebna uputstva u pogledu razvijanja prosvetnog rada;

4) da održava sastanke i sednice sa prosvetarima društava i četa okružja;

5) da prisustvuje sednicama ŽPO (tromesečno) i zbora društvenih prosvetara, da na ovima podnosi izveštaje i referiše o stanju prosvetnog rada u okružju;

6) da priređuje okružne prosvetne tečajeve za vaspitanje prosvetnih sokolskih radnika;

7) da u radu postupa i da se ravna po svima uputstvima i propisima, određenim po ŽPO i SPO;

8) Izdatke, skopčane sa radom okružnih prosvetara nadoknađuje uprava župe po predlogu ŽPO.

Napomena:

Sve dotle dok se u župi ne organizuju prosvetna okružja, dužnost okružnih prosvetara vršiće prosvetni nadzornici.

Ovaj pravilnik prihvaćen je na XI sednici Izvršnog odbora Saveza SKJ, te je obavezatan za sve sokolske župe Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i današnjim danom stupa na snagu.

Beograd, 24 januara 1935 god.

Zdravo!

Tajnik: A. Brozović, s. r. — I zam. starešine: E. Gangl, s. r.

Prosvetar: Dr. Vl. Belajčić, s. r.

Obavezna pretplata na »Sokolski glasnik«

Na sednici Izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koja se održavala 25 januara 1935 godine zaključeno je:

Da se postigne srazmerni broj pretplatnika na »Sokolski glasnik« prema broju članstva, imaju se provesti bezuslovno ove pretplate za »Sokolski glasnik«:

a) Svako sokolsko društvo ima se pretplatiti prema jakosti članstva i to:

do 100 članova na jedan primerak »Sokolskog glasnika«,

od 100 do 300 članova na dva primerka,

od 300 do 500 članova na tri primerka,

od 500 članova pa nadalje na četiri primerka.

b) Svaka sokolska četa bez obzira na jakost članstva ima se pretplatiti na jedan primerak »Sokolskog glasnika«.

c) Svaki starešina, potstarešina, tajnik, blagajnik i prosvetar sokolskog društva ima se pretplatiti na »Sokolski glasnik«.

d) Sokolska društva imaju u svome mestu osigurati izvestan broj pretplatnika i to:

Sokolska društva do 100 članova 2 pretplatnika,

Sokolska društva od 100 do 300 članova 4 pretplatnika,

Sokolska društva od 300 do 500 članova 8 pretplatnika,

Sokolska društva od 500 pa nadalje 12 pretplatnika.

Pretplata za »Sokolski glasnik« imade se izvršiti odmah, i to prijavom novih pretplatnika i pošiljkom od najmanje polugodišnje pretplate, koja se ima uplatiti na čekovni račun Uprave sokolskih listova br. 12.943 u Ljubljani.

Pozivamo Vas, da odmah tačno provedete sve onako, kako je to naređeno u ovom raspisu, jer samo tako potvrdićemo da smo svesni dužnosti prema našoj organizaciji.

Beograd, 10 februara 1935.

Zdravo!

Tajnik: A. Brozović, s. r. — I. zam. starešine: E. Gangl, s. r.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 28 februara predaje brat Janković Branko, Beograd, o temi: »Dr. Miroslav Tirš kao učitelj demokracije« (večernje);

dne 3 marta predaje brat Spernjak Bogdan, Beograd, o temi: »Sistemi ritmičke gimnastike« (popodnevno);

dne 7 marta predaje brat Prica Dragutin, Beograd, o temi: »Sokolstvo i rotarijanstvo« (večernje);

dne 14 marta predaje brat Stanojević Miloš, Veliki Bečkerek, o temi: »Naučna podloga Tirševog sistema« (večernje);

dne 17 marta predaje brat Deduš Vladimir, Varaždin, o temi: »Sokolstvo i Slovenstvo« (popodnevno).

U buduće večernja predavanja Beogradske radio-stanice održavaće se **svakoga četvrtka od 18.55 do 19.15 časova**, a ne kao ranije od 19.10 do 19.30.

Popodnevna predavanja i nadalje se održavaju svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15 do 15.30 časova.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 27 februara predaje brat Dušan Podgornik, Ljubljana, o temi: »Sokolsko smučanje«.

Sokolska radio - predavanja preko Radio - stanice Ljubljana održavaju se **redovno svake srede od 19 do 19.20 časova.**

KRONIKA

Stogodišnjica prvog srpskog ustava. Baš pre sto godina bio je objavljen prvi ustav Srbije, koji je bio i najstariji savremeni ustav na Balkanu, osnovan na demokratskim principima. Sve do 15 februara 1835 vladao je knez Miloš Obrenović apsolutistički, što je bilo možda i potrebno, dok se u jedva oslobođenoj zemlji nije uveo red. Ali sve se je više pojavljala težnja za ustavnim stanjem, koje bi narodu omogućilo da preko svojih poslanika sarađuju na državnim poslovima. Knez Miloš nije dugo hteo ni da čuje o kakvom ustavu, ali na nagovor svojih najbližih saradnika nakon Milentinskog ustava, odlučio se da izda ustav. Predlog ustava izradio je Dimitrije Davidović, tajnik knežev. Taj predlog odobrila je sazvana skupština, a 15 februara ga je knez potpisao, i time je ustav stupio na snagu. Nazvan je Sretenski, po danu, kada se je sastala skupština. Ali čim je izišao taj ustav već su ustali protivnici. Skupština je bila suviše liberalna i moderna, pa su počele da rade protiv nje Meternihova Austrija i Rusija, a kada se je ovim pridružila još i carigradska Porta, knez Miloš, koji je sam lično bio protivnik demokratske forme vladanja, opet je ustav suspendirao.

50 godišnjica rođenja Ivana Kozarca. Dne 8 februara navršilo se je 50 godina od rođenja prerano umrlog književnika Ivana Kozarca, koji je spadao u red naših najtalentovanijih pisaca. Pokojni Kozarac rodio se u Vinkovcima. Mladost mu nije bila baš vesela i srećna; morao je da ostavi studije i stupi u službi kod advokata dr. Plemića. Nakon otsluženog vojnog roka otišao je u Zagreb, gde postaje poslovođa »Društva hrvatskih književnika«. Obolevši od tuberkuloze lečio se u Brestovcu, ali nije pomoglo nikakvo lečenje. Umro je 16 septembra 1910 u rodnom svom mestu u svojoj 25 godini. Kao većina književnika i on je najpre počeo da piše pesme. Njegov prvenac objavljen je u »Vijencu« 1903 godine. Kasnije je počeo pisati novele u »Novom listu«, »Pokretu«, »Selu«, »Ilustrovanom obzoru«, kalendaru »Štrosmajer« i t. d. Svoje sabrane novele izdao je u knjizi »Slavonska kry.« Njegovo najveće delo je roman »Gjuka Begović«, koji se može uvrstiti među naše najbolje romane. Nakon prerane smrti ovog velikog talenta izdao je Joza Ivakić 1911 godine razne još do tada neobjavljene novele Kozarčeve pod naslovom »Izabrane pripovetke.«

50 godišnjica književnog rada Antonije Kasovic-Cvijić. Dne 17 o. m. svečano je proslavljena u Zagrebu 70 godišnjica života i 50 godišnjica kulturnog rada poznate naše književnice i kulturne radnice gospođe Antonije Kasovic-Cvijić. Tom zgodom održana je u Narodnom kazalištu svečana matineja u prisustvu mnogobrojne odlične publike i pretstavnika vlasti te raznih organizacija. O životu i radu jubilarke progovorio je direktor Viktor Rudolf, koji je prikazao mladost jubilarke, koja se posvetila najpre radu oko dece te postala prva učiteljica dečijih zabavišta u Zagrebu. Nakon udaje istupila je iz službe i posvetila se isključivo kućanstvu i književnosti. Na kraju prikazao je govornik njen naročito zaslužan rad u Gradskom arhivu, gde je kao vicekustos sakupila dragocenu građu za prošlost Zagreba i za historiju zagrebačkog pozorišta. Na kraju matineje članovi Narodnog kazališta odigrali su pozorišni komad »U dvorovih bijelih«, koju je aktovku za svoj jubilej napisala jubilarka sama.

35 godišnjica kazališnog rada Hinka Nučića. Dne 7 marta proslaviće na sceni zagrebačkog Narodnog kazališta 35 godišnjicu svog umetničkog rada, popularni glumac i redatelj Hinko Nučić. Za ovaj značajni jubilej popularnog glumca sprema se u zagrebačkom kazalištu velika proslava, koju organizuje naročiti odbor, u kojem su okupljene najistaknutije ličnosti zagrebačkog javnog života.

Razne kulturne vesti. U sredu 13 o. m. umrla je u svojoj vili u Fiezole u Italiji poznata engleska pisateljica Violeta Pagetova, poznata i u inostranstvu pod pseudonimom Vernon Lee. Pokojnica je rođena 1856 u Engleskoj, ali je već od 1871 živela stalno u Italiji. Pored mnogih novela, napisala je i mnogo romana, ali i studija te eseja o renesansi, o istoriji Italije, o umetnosti i t. d.

Ove godine sprema se Poljska da svečano proslavi svog drugog pesnika velikana i to dvestogodišnjicu rođenja pesnika Krasickog. Odboru, koji priprema proslavu, stoji na čelu A. Lubomirski.

Ovih dana umro je u Bukureštu u 79 godini života nestor rumunjskih novinara Konstantin Bacalbaša, koji je ujedno bio i jedan od najduhovitijih rumunskih novinara. Svoj žurnalistički rad počeo je 1879. Poznat je bio i kao dobar pisac komedija.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA i ČETA

Župa Banja Luka

KLJUČ. — **Sokolska predavanja.** Pretstavnici Sokolskog društva Ključ posetili su dne 10 o. m. Sokolsku četu Sanica gornja i održali niz predavanja. Narodna čitaonica u Sanici gor. bila je prepuna ljudi. Prvi je govorio starešina Sok. društva Ključ brat dr. Gutman Pavle o zadaćama Sokolstva. Na početku govora je komemorisao smrt Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Brat tajnik Badić Sulejman, učitelj, održao je predavanje o racionalnom pčelarstvu. Pretsednik PO brat Miodrag Dimitrijević govorio je po tom o temi: Zašto treba pčelariti i o značaju pčelarskog zadrugarstva. Na upit brata Badića prijavilo se i dalo reč, da će početi s pčelarenjem još ovog proleća njih deset. Na kraju je brat načelnik Stogov govorio o zdravstvenom podizanju sela i ulozi Sokolstva.

Na veče je održano sokolsko selo u Ključu s predavanjem brata Dimitrijevića Miodraga »O značaju sokolske štampe.« Priredba je uspela. S ovim predavanjem je izvršeno otvorenje sokolske knjižnice i čitaonice.

Župa Maribor

MALA NEDELJA. — **Občni zbor.** Občni zbor čete se je vršil dne 2. februarja 1935 ob 15. uri. — Br. župo je zastopal br. Pušenjak Rado. Četa ima 84 članov, 17 članic, 15 moškega in 14 ženskega naraščaja, 41 moške in 40 ženske dece, skupaj 211 pripadnikov. Število pripadništva se je napram letu 1933 zvišalo za 9.

Uprava čete je imela 13 sej.

Dramatski odsek je vprizoril sledeče igre: »Maks v škripcih«, »Tihotapec«, »Mati in sin«, »Ozdravljeni protin« in »Izposojena soproga«.

Nagovorov pred vrsto je bilo 21, predavanji 2.

Četa ima nad 400 knjig, ki jih članstvo pridno čita.

Telovadnih ur je bilo: člani 71, članice 52, moški naraščaj 5353, ženski naraščaj 49, moška deca 48 in ženska deca 46.

Četa se je udeležila 2 telovadnih nastopov. Domači telovadni nastop je moral žalibog odpasti vsled slabega vremena.

Že dobro izvežbana godba na pihala, ki šteje 24 članov, pridno vadi pod vodstvom br. Prelog Janka.

Nadalje ima četa moški in mešani pevski zbor.

Telovadnica čete je opremljena s sledečim telovadnim orodjem: bradlja, 2 droga, skakala, v kratkem dobi še kroge. Žalibog pa ni orodnega vaditelja.

Uspehi čete v minulem letu so bili zadovoljivi.

V novo četno upravo so bili predlagani: starosta Čeh Ivan, podstarosta Božič Vlado, načelnik Kapin Vinko, podnačelnik Košar, načelnica Majhen Štefica, podnačelnica Lipša Tonka, prosvetar Golob Edo, blagajnik Sivec, tajnica Kos Ruža, namestnik Prejac Stanko, gospodar Bohanec Lovro, predsednik godbenega odseka Prelog Janko, predsednik dramatskega odseka Čeh Ivan, knjižničar Trstenjak in Golob Edo, odborniki Špindler Franjo, Belšak Franc, ing. Lupša Ferdo, Peršak Franc, Horvat Franc, Štuhec Franc in Košar Jože.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. — **Glavna skupščina.** Glavna skupščina naše čete se je vršila dne 2. februarja ob navzočnosti 38 članov in članic ter sta ji prisostvovala član župne uprave br. Drago Kocmut iz Maribora in župni delegat br. Rado Pušenjak iz Ljutomera.

Uvodoma je starosta čete br. Drago Korošak izrekel pozdrav ter neomajno sokolsko ljubezen in zvestobo našemu vrhovnemu starešini Nj. Vel. kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu. Nato se je v lepih besedah spomnil blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki je sredi dela za lepšo bodočnost našega naroda in domovine padel kot žrtev zavratnega zločina ter smo Sokoli izgubili z njim ne le svojega kralja in

ROSIJA-FONSIER ● društvo za osiguranje i reosiguranje ● Beograd

očeta, marveč tudi svojega najvišjega brata Sokola.

Sledila so poročila posameznih funkcijonarjev, iz katerih je razvidno, da je bilo delo čete v lanskem letu kljub pomanjkanju primernih prostorov zadovoljivo. Tekom leta se je tudi znatno izpopolnila knjižnica. Število pripadnikov je porastlo od 170 na 177.

Nova četna uprava se je sestavila tako-le: starosta: br. Drago Korošak, podstarosta: br. Matija Domanjko, načelnik br. Franjo Knafelc, načelnica s. Slavica Najžer, prosvetar br. Franjo Vršič tajnica s. Ida Grosman, blagajnik br. Franjo Benje, knjižničar br. Lovro Korošak, gospodarja s. Zalika Nemec in br. Albert Postružnik.

Določil se je tudi program dela in prireditev v tem letu.

Župa Mostar

BLATO. — Glavna skupština. Na dan 6 januara kao i svake godine održalo je naše Sokolsko društvo svoju godišnju skupštinu. Istu su posetili skoro svi članovi-ce. Skupštinu je vodio brat Stevan Vidović, zamenik starešine, koji se je pri otvoru skupštine biranim rečima setio našeg Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, kojem je skupština odala počast trokratnim »Slava«. Skupština je zatim pozdravila našeg Mladog Kralja Petra II trokratnim »Živeo«. Pošto su društveni funkcioneri pročitali svoje iscrpne izveštaje o radu našega društva u minuloj godini, skupština je jednoglasno dala razrešnicu staroj upravi. Za ovim se je prešlo na biranje nove uprave u koju su ušla ova lica: dr. Franko Cetinić, starešina, Nikola Bosnić, I zamenik starešine Stevan Vidović, II zamenik starešine, Petar Cetinić, tajnik, Josip Kvokal, načelnik, Vanda Vinja, načelnica, Davor Vinja, prosvetar, Miljenko Batistić, blagajnik 10 odbornika i njihovih zamenika, revizioni odbor i časni sud.

Na kraju se je brat zamenik starešine zahvalio na poverenju i pozvao sve članstvo i novoizabranu upravu da i u ovoj godini ulože sve svoje snage u radu za napredak i procvat našeg Sokolskog društva.

Župa Niš

PODUJEVO. — Godišnja skupština. Dana 13 januara održalo je Sokolsko društvo u Podujevu glavnu godišnju skupštinu. Pre prelaza na dnevni red brat tajnik je pročitao poslanicu Saveza za novu godinu. Zatim brat tajnik podnosi godišnji izveštaj o radu uprave, koji baš nije bio kakav bi trebao da bude.

Posle njega podnose izveštaje braća blagajnik i načelnik. Revizori nisu izveštaj ni podneli. Ipak skupština daje staroj upravi razrešnicu.

Skupština je rešila da članovi plaćaju članarinu 2 Din mesečno, naraštaj 1 dinar, a podmladak pola dinara. Ujedno je skupština ovlastila novu upravu da osnuje fond za gradnju sokolskog doma u koji da se unosi sva gotovina na 31 decembra svake godine, 50% od svih priredbi i dobrovoljni prilozi.

Skupština zatim ovlašćuje novu upravu, da siromašne članove vežbače, koji podnesu molbu, oprosti plaćanja članarine.

Nova uprava je birana ovako: starešina Branislav Košutić, potstarešina Veljko Stipanović, tajnik Radosav Petrović, prosvetar Milivoje Grbović, načelnik Milan Šepak, zamenik načelnika Vojislav Popović, blagajnik Rajko Terzić, članovi: Sait Džemailović, Vuksan Pećaranin, Mihajlo Šulović, Radomir Jukić, Marko Andrić. Isto tako izabrani su zamenici, revizori i sud časti.

S ove skupštine poslati su brzojavi Nj. Vel. Kralju i Ministru za fizičko vaspitanje naroda.

Skupština se održali u sali Osnovne škole. Počela je u 11 sati a završila radom u 12.30 sati. Uprava društva održala je istoga dana svoju prvu redovitu sednicu. M. Š.

Župa Novi Sad

BAČKO PETROVO SELO. — Glavna skupština. Naše društvo održalo je svoju glavnu skupštinu 26 januara o. g. Na ovoj skupštini bio je prisutan od strane br. župe izaslanik brat Mirko Domac, župski blagajnik.

Skupštinu je otvorio starešina društva brat Roman Sladić, odajući poštu Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju i pozdravivši izaslanika brata Mirka Domca.

Brat starešina Roman Sladić pročitao je saveznu poslanicu, a nato je uzeo reč izaslanik župe brat Mirko Domac, isporučivši pozdrave župe.

Posle govora brata izaslanika, prešlo se na čitanje izveštaja i to: tajničkog, prosvetarskog, načelničkog, blagajničkog, statističarskog i izveštaj nadzornog odbora. Izveštaji su jednoglasno odobreni i data je razrešnica staroj upravi.

Nato se prešlo na izbor nove uprave, koja je sledeća: starešina brat Roman Sladić, zam. starešine br. Branko Bugarski, tajnik brat Milivoj Ćurčić, prosvetar br. Nonin Ozren, načelnik br. Korovljev Rajko, zam. načelnika br. Stajić Ivan, načelnica s. Dujin Milica zam. načelnice s. Džakulin Bosiljka, blagajnik br. Vujčin Stevan, statističar br. Živković Jovan, društveni lekar br. Lambrin Mirko. Članovi uprave: Plavšić Grigorije, Svirčević Nestor, Vojnović Miloš, Baludžić Ozren, Jovičević Marko, Rakočević Nikola, Nonin Nićifor, Kokuškin Aleksandar i Majinski Sima. Nadzorni odbor: Čaban Stevan, Panić Božidar i s. Milinkov Jelica. Sud časti: Kokuškin Aleksandar, Stojadinović Milan, Lolin Spasoje, Vujčin Svetozar i Rakočević Lucija.

Posle izbora nove uprave prešlo se daljnu tačku dnevnog reda t. i. na predlog budžeta za 1935 god., koji je jednoglasno primljen.

Pošto je ovim zaključen dnevni red skupštine brat izaslanik ponova pozivlje skupštinu na rad, naglašujući da se što je moguće više uloži truda i vremena na pravi i iskreni sokolski rad. Time je skupština završena.

CRVENKA. — Glavna skupština. Dne 20 januara o. g. održalo je ovdašnje društvo godišnju skupštinu, na kojoj je bilo prisutno 85 od 109 članova. Skupštinu je otvorio brat starešina Nikola Majstorović, pozdravivši prisutne, a zatim je odata pošta Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju i pročitana je pozdravna depeša Sokolskoj župi Novi Sad.

Kao izaslanik župe bio je br. Svetislav Marić, župski prosvetar, koji je održao lep patriotski govor i istakao važnost godišnje skupštine, pozivajući prisutne članove (-ice) na što bolji i intenzivniji rad u novoj godini. Govor brata Marića primljen je s burnim odobravanjem.

Posle ovoga podneli su pojedini funkcioneri svoje izveštaje. Svi izveštaji su primljeni bez primedbe i uz odobravanje, jer je ovo društvo u istinu u minuloj godini pokazalo lep napredak u svakom pogledu. Prelazi se na biranje uprave. Za starešinu izabran je ponovo br. Majstorović i izbori su protekli u najvećem redu, jer su gotovo svi članovi bili saglasni s predloženom upravom.

Skupština je zaključena uz burno klicanje Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II i Jugoslaviji.

NOVI SAD. — Glavna skupština. Dne 3 februara t. g. održana je redovna godišnja skupština našeg društva, kojoj je prisustvovalo blizu dve stotine članova.

Starešina Sokolskog društva brat dr. Toma Jovanović otvorio je skupštinu govorom, u kome je pre svega, kao tumač celog novosadskog Sokolstva, izrazio veliku bol i tugu zbog smrti Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja (svi prisutni ustaju i odaju poštu sa: Slava Mu!). Zatim je istakao svu ljubav koju Sokoli osećaju prema uzvišenoj ličnosti Nj. Vel. Kralja Petra II (burno: Živeo!) u Koga svi Sokoli s ponosom gledaju. Pročitao je potom saveznu poslanicu, a nakon toga prešlo se na pregled rada Upravnog odbora u 1934 godini. Pošto je izveštaj o radu bio štampan i ranije razdeljen članovima, to se odmah prešlo na diskusiju.

Rad društva u prošloj godini bio je veoma plodan i aktivan u svim pravcima. Nastojalo se, da po mogućstvu (t. j. koliko je mali prostor Sokolane dozvoljavao) što više članova i članica prođe kroz vežbaonicu i kroz potrebne tečajeve, kako bi stručni kadar bio što bolji. Letos je društvo s uspehom izvelo taborovanje na našem lepom Bledu, gde je bilo udostojeno visokom posetom Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, Nj. Vel. Kraljice, Nj. V. Prestolonaslednika i Kraljevića. Od drugih novina nedavno je organizovana Konjička sekcija, koja intenzivno radi.

Prosvetni odbor društva radio je marljivo tokom cele godine, delujući kroz sve svoje otseke: lutkarski, prosvetno-idejni, zatim putem novinarske službe, preko knjižnice i t. d. Rad je bio znatniji negoli 1933 godine, a uspeh također.

Ruski otsek, Muzički otsek, Odbor za gradnju doma, blagajnik i svi ostali — kako se vidi iz izveštaja — pokazali su napredak u svim pravcima. Uopšte uzev, videlo se, da je uprava društva uložila mnogo truda u prošloj godini i da je postigla nesumljiv uspeh u svakom pogledu.

Posle kraće diskusije oko pojedinih stavaka u blagajničkom izveštaju, prešlo se na izbor nove uprave, pošto je nekoliko članova otišlo iz sedišta društva.

Predložena uprava izabrana je jednoglasno i to: starešina dr. Toma Jovanović, zamenici starešine braća Stevan Đitkov i inž. Dušan Tošić, načelnik br. Jovan Totović, načelnica sestra Vasiljka Rakić, tajnik br. dr. Vojin Mijatović, zamenik načelnika brat Miloš Radosavljević, zamenica načelnice s. Mara Daljeva, blagajnik brat Đorđe Ilić, prosvetar brat Žarko Popović, statističar br. Pavle Inđić, tajnik prednjačkog zbora br. inž. Pavle Tatić, lekar br. dr. Uolješa Krstić, zastavnik br. Đorđe Nikolić. — Članovi uprave: braća Miodrag Jovanović, Milan Stefanović, Dušan Nikolić, Bora Neofitović, Tima Galić, Julka Prešić, Vera Tošić, Jovan Crnjanski, Vasa Terzić, Božidar Valtrović, Paja Popović Pecija, Nikola Mikulić, Vasa Petrović, Borislav Kostić, Nedeljko Stakić, Milan Protić i Vesa Nedeljković. Nadzorni odbor: braća Stevan Stojanović, Đura Jovanović i Nikola Ivanović. Sud časti: Milovan Knežević, Nedeljko Stakić, dr. Nikola Pervaz, Miro Mandić, Miodrag Jovanović, zamenici: dr. Vojin Mijatović i dr. Božidar Vujin.

Zahvalivši se na poverenju i izboru, starešina brat dr. Jovanović je izrazio uverenje da će se na proleće obezbediti sredstva za dogradnju i drugog krila doma i da će se naš najveći praznik, 1 decembar, ove godine proslaviti u sopstvenom domu. Zatim je skupština zaključena. D. N.

MOL. — Glavna skupština. Ovdašnje Sokolsko društvo održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu u nedelju 27 januara. Odziv članova za ovu skupštinu je bio velik. Skupštinu je otvorio starešina brat Novak Radonić. U svom podužem govoru brat Radonić je odao priznanje Prvom Sokolu blaženoupokojenom Kralju Aleksandru I. Posle burnih klicanja domu Karađorđevića, starešina je pozdravio izaslanika vlasti, izaslanika župe brata Đuru Jovanovića i sve prisutne. Zamenik starešine brat Ivan Jakšić pročitao je saveznu poslanicu i zatim se prešlo na dnevni red.

Posle biranja overovljača skupštinskog zapisnika, podneti su referati pojedinih odbora. Tajnik, brat Đorđe Udovički pročitao je izveštaj Upravnog odbora. Veoma obiman izveštaj je usvojen bez ikakve primedbe. Izveštaj o radu Prosvetnog odobra podneo je prosvetar brat Radule Radonjić. Iscrpan izveštaj je podneo u ime Tehničkog odbora brat Milan Otokić, načelnik. Svi ovi izveštaji kao i: blagajnički, statistički pa i Nadzornog odbora primljeni su bez ikakvih primedaba.

Iz statističkih podataka se vidi: da je prirast članstva bio priličan. No nažalost: izvestan broj članova je i brisan zbog neregulisanja svojih obaveza. Dakle rad ovoga društva bio je apsolutno pozitivan.

Na koncu je ceo Upravni i Nadzorni odbor dobio razrešnicu, i prešlo se na izbor nove uprave. Kandidacioni odbor od 5 lica predložio je sledeću listu, koja je bez ikakve promene primljena, pa će ujedno i biti otposlata župi na potvrdu. U upravu su ušla sledeća braća i sestre: starešina Novak Radonić, zamenik starešine Ivan Jakšić, tajnik Đorđe Udovički, prosvetar Kosta A. Mačkaški, blagajnik Svetislav Dragin, statističar Ljubomir Branovački, načelnik Milan Stokić, načelnica Nada Jakšić, lekar dr. Boško Trlajić. U upravni odbor su ušli: Triva Đalinac, Radule Radonić, Bogdan Dragin, Milorad Lolić, Nikola Ruškuc, Aca Popović, Ignjat Jakšić, Kamenko Popović, Ivan Pejčić i Boža Vidaković. Takoder je izabran Nadzorni odbor. Sud časti i njihovi zamenici.

PETROVARADIN. — Štrosmajerova proslava. Sokolsko društvo Petrovaradin priredilo je kao i svake godine svečanu proslavu zatočnika jugoslovenske misli velikoga biskupa J. J. Štrosmajera, koji je neko vreme kao mladi kapelan delovao i u ovom mestu i čije ime nosi ovdašnja škola.

Sama proslava imala je oblik svečane sednice a održana je uoči samoga spomendana 3 II o. g. (J. J. Štrosmajer je roden 4 II 1815, i taj dan je uzet kao njegov spomendan) u velikoj dvorani Sok. doma.

Na pozornici, koja je bila vrlo ukusno dekorisana, stajao je uza sliku J. J. Štrosmajera sokolski dečji hor, dok je u dvorani pred samom pozornicom bio smešten stol, za kojim je ceo odbor u svečanim odorama zauzeo mesto. Iza otpevanog »Sokolskog pozdrava« otvorio je sednicu brat starešina V. Višošević i pozdravio izaslanike kao i sve prisutne.

Zatim je pročitao govor brata Fr. Malina »Štrosmajer i Sokolstvo« pošto je sam govornik sprečen smrtnim slučajem u obitelji.

U svom govoru naglašava br. Malin odmah u početku istorijsku važnost Štrosmajera kao »pobornika za narodna prava, apostola pravde i istine, propovednika ljubavi i sloge, proroka i preteču jugoslovenske misli i narodnog dobrotvora.« Zatim naročito ističe da su njegova »etička i nacionalna načela istovetna s načelima sokolskim. Ceo Štrosmajerov život i rad, cela njegova politika i ideologija u potpunom su skladu s našim Sokolstvom.« Govoreći o jugoslovenskoj ideji veli dalje: »Štrosmajerova velika ljubav obuhvatila je ceo narod Slovenskog Juga bez ikakvih razlika, kao što ga obuhvata i Sokolstvo. Štrosmajer je od prvog koraka svoga delovanja pa sve do svoje smrti bio nosilac jugoslovenske misli i njen prvoborac. Jugoslovensko Sokolstvo počiva na jugoslovenskoj misli, na njoj gradi i izgrađuje, iz nje crpe svoju snagu, u njoj nalazi puno opravdanje svoga rada, svojih nastojanja i svojih ciljeva.« Zatim upoređuje Štrosmajera s Tiršem i nalazi, da su obojica imali jednaki cilj. »Samoodbrana i odlučnost da narodu izvojuju položaj dostojan čoveka, pokretne su sile i Štrosmajera i Tirša.«

»Samo ljubav i sloga mogu da spase naš narod,« dokazivao je i vapio Štrosmajer u bezbroj prilika i na bezbroj načina. Složan i bratski narod zahteva i Tirš, rad »u kojem se pojedinac gubi a celina postaje sve.«

Završavajući svoj govor veli još: »Štrosmajer i Tirš za slobodom. Bez borbe se ne stiče sloboda, zato zovu u borbu. Napred zovu narod, jer napred teži svako živo biće. Zastoj znači nazadovanje, znači smrt. Tako je gledao i propovedao Štrosmajer, tako i Tirš.« »Štrosmajer i Tirš dva su proroka, učitelja, borca i vođe, čija su dela uzidana u temelje naše slobode.« »Zato je Štrosmajer jugoslovenskom Sokolstvu večno živi voda i učitelj. Zavetujmo se, da ćemo kao i do sada, i otsada i uvek svoja nastojanja uputiti u pravcu, koji nam je pokazivao i pokazao i da ćemo uvek smelo koračati za njim.«

Posle toga sledile su deklamacije o Štrosmajeru iza kojih je sok. dečji hor pevao »Štrosmajerovu koračnicu« (od Preradovića i Kuhača) kao i pesmu »Ljubimo te naša diko« (od Trnskog i Runjanina), koju je Štrosmajer osobito voleo. Zatim je sledio igrokaz u 1 činu »Slava J. J. Štrosmajeru« od Vidogradskog, koji su izveli članovi sok. podmlatka i naraštaja, inače učenici osnovne i više narodne škole J. J. Štrosmajera. U tom igrokazu ispričan je na lep i zanimljiv način ceo život velikoga biskupa. Izvedba je bila vrlo dobra. Sokolski dečji hor otpevao je još sokolsku pesmu »Vrstajmo se« (od Matetića). Program ove svečane sednice završen je izvanredno lepim deklamovanjem pesme »Čuvaćemo Jugoslaviju« (od Ćurića), koja je na sve prisutne izvela najdublji utisak i pevanjem zavetne pesme »Čuvajte Jugoslaviju« (od Vranickog i Švarmanova). Nakon toga je brat starešina zaključio sednicu.

Tako je na dostojan način odana pošta neumrlom biskupu J. J. Štrosmajeru, začetniku jugoslovenske misli, koja je oduvek bila misao vodilja celokupnog jugoslovenskog Sokolstva. S. P.

STEPANOVIĆEVO. — Proslava Sv. Save. Sokolska četa u Stepanovićevu proslavila je 700 godišnjicu smrti sv. Save zajedno s ovdašnjom »Narodnom knjižnicom i čitaonicom« u Narodnoj osnov. školi.

Svečanost je počela pre podne u 9 sati u školskoj dvorani. Posle rezanja kolača otpevana je Državna i Svetosavska himna. O sv. Savi govorio je br. Ćeronić Miloš, upravitelj osnovne škole. Zatim je bilo nekoliko deklamacija, kojima se veličao i slavio sv. Sava. Time je svečanost za pre podne završena.

Svečanost je produžena u Sokol. domu uveče u 7 sati. Starešina br. Ilija Ilić pozdravio je toplim rečima mnogobrojne goste. Zatim je otpevana Svetosavska himna. Predavanje o sv. Savi održala je Erdeljon Anđelija, učiteljica. Odabranim rečima iznela je život i rad našeg velikog prosvetitelja i neumornog radenika, ističući njegov značaj za Srpstvo i Jugoslovenstvo. I sve ostale tačke večernjeg programa izvedene su s uspehom. Todor Bjelica je uz gusle pevao tužbenicu za Kraljem Ujediniteljem, koja je sve bolno dirnula. Naročitog uspeha kod gostiju imali su učenici IV razr. osn. škole prikazujući sliku od Mladena Širole: »Zavet Kralju Petru II«. Kao završna točka večernjeg programa proslave prikazana je drama Jovana Mokranjca »Osvetnik«, koju su izvodili članovi čete.

SUBOTICA. — Glavna skupština. Sokolsko društvo Subotica održalo je svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu na dan sv. Save, 27 januara o. g.

Skupštinu je u zakazano vreme otvorio starešina društva brat Ante Tadić i pošto u to vreme nije bio prisutan po sokolskim pravilima predviđen broj članstva, rad skupštine je odložen za pola sata, kada je i počeo. Otvarajući skupštinu brat starešina je u prvom redu pozdravio izaslanika župe br. Milana Teodorovića, načelnika župe, a zatim redom sve ostale goste, pa se prešlo na rad. Sa skupštine je upućen brzojav Nj. V. Kralju Petru II, Savezu SKJ, župama: Beograd, Vel. Bečkerek i Osijek, koje će aktivno učestvovati na pretstojećem sletu, te najzad Sokolskom društvu Plzenj V, s kojim društvom održavamo naročito prijateljske i bratske veze. Posle toga br. prosvetar Nenad Rajić pročitao je poslanicu Saveza SKJ, koju je prisutno članstvo saslušalo s najvećom pažnjom, a na kraju pozdravilo s aplauzom. Brat starešina Ante Tadić je u glavnim crtama izneo rad uprave u toku prošle godine dopunjujući ono što nije detaljno iznešeno u štampanom godišnjem izveštaju koji obuhvata 56 stranica. Na kraju svoga izlaganja pozvao je prisutno članstvo, da na osnovi izveštaja koji je na vreme bio dostavljen celokupnom članstvu, iznese svoja opažanja, odnosno da iznese svoju kritiku. Išlo se redom po poglavljima, braća su iznašala svoja opažanja, odnosno primedbe pa je na kraju godišnji izveštaj s nekim primedbama primljen. Pošto je prisutno članstvo primilo i izveštaj Nadzornog odbora, to je data razrešnica staroj upravi i prešlo se na izbor nove. Vođenje skupštine preuzeo je župski izaslanik br. Teodorović, koji je stavio pitanje skupštini da li priznaje kandidacioni odbor, koji je na jednoj široj konferenciji izabran, a analogno tome, da li prihvaća i listu nove uprave, koju je ovaj odbor sastavio. Skupština je priznala ovaj odbor i njegov rad, pa su u pravu izabrana sledeća braća i sestre: starešina Nenad Rajić, zamenik starešine Radomir Vujić i Pera Budanović, načelnik Lazar Tešić, zamenik načelnika Kralj Eduard i Pozderović Lajčo, načelnica Šlezak Marija, zamenice načelnice Šimic Zagorka i Poljaković Etuška; tajnik Stepanov Đorđe, prosvetar Turato Ivan članovi uprave: Mara Lepedat, Hadži Kostić Kosta, dr. Plavšić K., Vidic J., Vajković L. V., Mitrović M., Čičovački M., Mazić A., Šarčević P. i Vivoda Josip; zamenici: Hristić T., Stipić V., Turanov L., Ivanišević Stj. Birsa I., Tišma P., Jović V., Kedl A. i Romić V.

U nadzorni odbor izabrana su braća: Mandić N., Tasić A., Pendžić D., dr. Evetović M. i Keserić P.; zamenici: Plavšić V., Haić J., Jović D. i Radak A.

Sud časti, braća: dr. Milić I., dr. Miladinović R. i dr. Ivandekić P.; zamenici: Vupić F., Krnajski M. i Gavanski A.

Novoizabrani brat starešina zahvalio se u ime cele nove uprave na poverenju i pozvao je celokupno članstvo na aktivnu saradnju, koja je potrebna tim pre, jer, kao što je poznato, stojimo pred tako velikom priredbom, kao što je pokrajinski slet. Zatim se s vrlo toplim rečima zahvalio dosadašnjem starešini društva br. Anti Tadiću na njegovom nesebičnom i požrtvovanom radu, koji je pokazao za vreme svoga starešinstva pa je predložio da se bratu Anti Tadiću u znak priznanja i za uspomenu na njegov rad, izda Sokolska diploma, što je skupština jednoglasno i prihvatila. Brat Tadić se najlepše zahvalio na lepim namerama izjavljujući, da nije radio »ni za korist ni za slavu«, već je stalno imao u vidu samo dobro Sokolstva.

Izrada programa i budžeta za 1935 godinu prepuštena je bratskoj upravi i pošto su primljeni još neki pismeni predlozi skupština je zaključena. M. Č.

SUBOTICA. — Dovršenje Sokolskog doma. Još ove godine završiće se izgradnja Sokolskog doma u Subotici, koji nosi naziv: »Jugoslovenski narodni dom Kralja Aleksandra I«. Za to da će se dom dovršiti, veliko priznanje zaslužuje Gradsko poglavarstvo koje je, osiguravanjem potrebnog kredita, omogućilo da se najzad ove godine ostvari težnja svih dobrih i iskrenih Sokola i Jugoslovena, da se u Subotici podigne ovaj Sokolski dom, koji će biti hram sokolske misli i ustanova, u kojoj će se sastajati, pribirati i jačati sve što sokolski misli i radi, sve što jugoslovenski i slovenski misli i oseća.

Ovom prilikom ne možemo, a da ne spomenemo poklon za izgradnju Doma od strane Kraljevska banske uprave u Novom Sadu, kao i dobrovoljne priloge pojedinih ustanova. Isto tako dugujemo priznanje pojedinoj braći, koji su bilo dobrovoljnim prilozima, bilo svojim ličnim radom doprineli, da se ovo, tako važno pitanje povoljno reši.

Sokolski dom podiće se u centru grada, na najlepšem mestu, u parku Kralja Petra, gde se iz čvrstih temelja već sada dižu jake zidine, da visoko podignu i vekovima nose sokola raširenih krila, simbol jedne uzvišene misli, znak jednog snažnoga rada, ishod jedne pobedonosne borbe.

Na najsevernijoj tački naše lepe i moćne otadžbine, gde se do oslobođenja, u madžarskom ropstvu, nije smeo pojaviti ni jedan Soko, nije mogao osnovati ni jedno Sokolsko društvo, a da ne bude silom prigušeno, danas je subotičko Sokolsko društvo razvijeno i toliko snažno, da za ovo nekoliko godina svoga postojanja i rada u slobodnoj jugoslovenskoj državi izgrađuje sebi i ostaviće budućim generacijama, koje dolaze, jednu tvorevinu, koja će svedočiti, da sokolska misao nije mogla biti neprijateljskom silom prigušena i da snaga sokolska nije mogla biti ničim salomljena.

Sokolski dom u Subotici se podiže; članstvo Sokolskog društva Subotica zajedno s ostalom braćom i sestrama severnih pograničnih župa željno očekuje Vidovdan, kada treba da se obavi njegovo svečano otvaranje i kada će prilikom sleta da dođe do punog izražaja nacionalna svest i nesalomljiva snaga budnih čuvara nacionalnog jedinstva i državne bezbednosti ovde na severu. M. Č.

Župa Osijek

ČEPIN. — Društvena predavanja. Na dan 30 I 1935 god. održao je vrlo uspelo predavanje o Sokolstvu i zadru-

garstvu br. Đorđe Radosavljević, učitelj iz Budimaca. Predavanju je prisustvovalo oko 250 ratara. Sokolsko društvo oseća već veliki dobit od ovoga predavanja, te je pitanje osnutka zadružne sekcije na najboljem putu.

U spomen sv. Save i Štrosmajera priredilo je naše društvo akademiju na 3 II t. g., koja je potpuno uspela u moralnom i materijalnom pogledu. Program, sastavljen iz pesme, deklamacije, vežbe i pozorišnog komada »Istina pobeđuje« ostavio je najlepši utisak na prisutne Sokole i prijatelje Sokola.

Brat Janković Osvald, prosvetar, održao je predavanje o sv. Savi i Štrosmajeru.

Društvena pevačka sekcija nastupila je prvi put i br. Poglajen K., zborovođa, s braćom pevačima može biti potpuno zadovoljan. S. K.

LOVAS. — Prosvetni tečaj. Prosvetno-idejni i ujedno propagandni tečaj održala je ova četa od 22 januara do 4 februara, kada je tečaj završen Štrosmajerovom proslavom. Kako je ovo bila prva ovakva priredba u selu, to se prvog dana sakupila masa sveta, te je školska učionica bila puna. Predavanja su se održavala od 18—20 časova. Predavali su br. Dumić Branislav, prosvetar i vođa tečaja. Istorija Sokolstva, Sokolska ideologija, Soko u narodnim pesmama, Što hoće Sokolstvo, Sokolstvo i vera, Sokolsko bratstvo, Sokolstvo i alkohol, Uloga Sokolstva u našem nacionalnom životu, Sokolska gesla i pozdrav, br. Ivan Matišić, horovođa: Sokolstvo i pesma, s. Dumić Jelena, načelnica: Sokolstvo i žena, sv. Sava, Štrosmajer; s. Hofman Kosana: Sokolstvo, selo i kriza; br. Matić Andrija, starešina: Voćarstvo. Dobijanje alkohola; br. dr. Lotar Piškorić, četni lekar: Rahitis, tuberkuloza, pegavi i trbušni tifus, šarlah, nega i ishrana deteta; br. Hofman Jovan: Pčelarstvo i važnost meda. Pored tih predavanja upotrebljen je 3 puta radio te su slušana predavanja br. Tabakovića: Sokolstvo i država, br. J. Udickog: Sokolsko vaspitanje dece, te druga predavanja s nacionalnog časa. Preko tečaja tamburaška sekcija je svirala, a pevačka pevala nacionalne pesme. Posle predavanja čitane su pesme, a sok. deca su deklamovala.

Interesovanje je bilo tako ogromno, da je za sve vreme predavanja-tečaja bilo prisutno 2307 osoba. Moralan uspeh iznad očekivanja. Električno svetlo dao je Kovač Petar besplatno. B. D.

SOTIN. — Glavna skupština. Na dan 3 februara ove godine održalo je Sokolsko društvo u Sotinu svoju redovnu godišnju glavnu skupštinu. Skupštini je od 78 članova prisustvovao 61 član, što znači da je odziv bio vrlo dobar.

Kao župski izaslanik prisustvovao je br. Dimitrije Vujisić, prof. iz Vukovara. Po otvorenju skupštine i pozdrava brata starešine Đure Bajića, uzeo je reč brat Vujisić i održao prisutnoj braći vrlo lep govor o ciljevima Sokolstva naročito na selu, i o Sokolstvu i ekonomskom podizanju seljaštva.

Potom su primljeni zaredom izveštaji br. tajnika, načelnika, prosvetara i blagajnika. Godišnji prihod iznaša 4553 Din, a rashod 4312 Din 50 p. te ostaje gotovina još 240 Din 50 p. Fond za gradnju Doma iznaša 6000 Din i uložen je u Poštanskoj štedionici. Nakon izveštaja revizora daje se upravi razrešnica. Izabrana je opet stara uprava s vrlo malim izmenama. Pošto se rešilo pitanje članarine primljen je budžet u iznosu od 2800 Din primitka, isto toliko izdatka. Nato je skupština zaključena.

VINKOVCI. — Okružje vinkovačko održalo je u nedelju 27 I o. g. u Vinkovcima sednicu načelnika svojih jedinica. Zastupljena su bila društva: Vinkovci, Otok, Komletinci, Županja i Bošnjaci, a čete: Novo Selo, Jarmina, Cerić, Tordinci, Andrijaševci-Rokovci, Gaboš, Nijemci, N. Jankovci, Privlaka, Retkovci, Sikirevci. Nezastupljene su bile: društvo Babina Greda i čete: Cerna, Ivankovo, Laze, Marinci, Orolik, Ostrovo, Slakovci i Vrbanja.

Sednici je pretsedavao okružni načelnik br. M. Stražnicki. Načelništvo župe zastupao je br. ing. Kvapil, upravu društva Vinkovci tajnik br. Crepić i referent za sokolske čete br. Peternek.

Načelnik okružja podneo je iscrpan izveštaj o okružnim priredbama. Na takmičenju sudelovalo je od 27 jedinica samo 10. To je vrlo malen broj, tako da je okružje u tom pogledu jedno od najslabijih u župi. Odaziv na tečajevima bio je donekle bolji. — Slab odaziv bio je i na okružnom sletu u Otoku. — U raspravi, koje se je nakon izveštaja razvila, pozvao je načelnik župe prisutne na intenzivniji rad. Prednjaštvo treba da zbilja prednjači, da daje u jedinicama inicijativu i pravac rada. Izgovori na razne zapreke, a naročito na loše finansijsko stanje, treba da jedanput prestanu. Ujedno je ukratko iznešeno stanje u svakoj jedinici.

U nastavku sednice rastumačen je program rada za 1935 god. i određeni datumi i mesta okružnih priredbi. Opšte takmičenje održaće se u Vinkovcima, takmičenje u odbojci u Otoku, Županji i Vinkovcima. Kl.

SL. BROD. — Okružje brodsko održalo sednicu načelnika jedinica u nedelju 27 I u Sl. Brodu. Zastupane su bile jedinice: Sl. Brod, Sibinj, Andrijevci, Kapela Trnjani i Oriovac. — Nezastupljeni: Kobaš, Garčin, Lužani, Podvinje, Brodski Varoš, Brodsko Brdo i Svilaj. Svakako je za osuditi apstinencija jedinica iz neposredne blizine: Br. Varoša, Br. Brda i Podvinja.

Načelništvo župe zastupao je ing. M. Kvapil, koji je prisutnima rastumačio program tehničkog rada župe u 1935 god. — Određeni datumi okružnih priredbi: opće takmičenje održaće se u Andrijevcima 16 VI, takmičenje u odbojci u Andrijevcima i Sibinju.

ŽUPANJA. — Glavna skupština. Dne 3 februara održao je ovdašnji Soko svoju glavnu godišnju skupštinu. Starešina brat Poljak otvorivši skupštinu najpre se je setio blagopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Zatim se je prešlo na čitanje izveštaja o radu u prošloj godini te o smernicama rada u narednoj.

Iz izveštaja tajnikova razabire se pored ostaloga, da ovdašnje društvo ima 102 člana, 23 naraštaja i 54 podmlatka; u svemu 179 pripadnika.

Načelnik brat Bišof izvešćuje o radu naših Sokola-vežbača, što su naročito pri okružnim i župskim natecanjima u Vinkovcima i Đakovu pokazali odličnu spremu, te izvojštili gotovo svuda prvo mesto. U natecanju za prvenstvo u odbojci postali su naši članovi prvaci okružja.

Posle živog raspravljanja o smernicama i načinu rada u ovoj — narednoj godini, dobio je stari odbor razrešnicu pa se je prešlo na biranje novog upravnog odbora. Za starešinu je ponovno izabran brat dr. Poljak, za načelnika ponovno brat Bišof, za tajnika izabran je Antun Miličić, a za prosvetara Julije Petrinović. Time se skupština završila.

Župa Sarajevo

KISELJAK. — Glavna skupština. Naše Sokolsko društvo održalo je 26 januara t. g. svoju glavnu skupštinu. Brat starešina Dušan Petrović, otvorio je skupštinu pozdravivši sve prisutno članstvo, braću iz bratskih društava Fojnice i Visokog, izaslanika vlasti i izaslanika župe brata Plavšića Josifa, starešinu Sokolskog društva Visoko. Posle govora brata starešine, pročitana je savezna poslanica, a potom su društveni funkcioneri podneli iscrpne izveštaje. Iz ovih se izveštaja vidi marljiv rad i lep napredak društva u godini 1934. Svi su izveštaji saslušani s najvećom pažnjom i jednoglasno primljeni. Izabran je opet stari odbor s nekoliko malih izmena, i to: starešina Petrović Dušan, zam. starešine Kobačić Ivan, tajnik Kukla Anton, prosvetar Isaković Žarko, načelnik Petrović Rajko, načelnica Pekić Rosa, blagajnik Lukić Ivan. Odbornici: Mihačević Ivan, Divić Vinko i Montiljo Rafael. Revizori: Očenašek Većeslav, Kenig Milan i Sikirić Abdulatif.

LEPENICA. — Glavna skupština. Sokolska četa održala je svoju godišnju skupštinu 20 jan. Skupštini je prisustvovao izaslanik župe br. Tomo Vranješ. Kako se vidi iz izveštaja pojedinih funkcionera, rad je čete dobro napredovao u prvoj godini.

Skupštini su prisustvovala 64 člana, a četa broji 70 članova. U novi odbor ušli su skoro svi stari članovi odbora, s malim izmenama. Za starešinu je izabran br. Anto Lončarević, za zamenika br. Petar Petrović, za načelnika br. Teodor Vilfan, za zamenika br. Antun Raos, za tajnika sestra Zorka Žalica, za prosvetara sestra Danica Vilfan, za blagajnika br. Stjepan Raos i još 5 odbornika: br. Marko Corić, Ivan Barišić, Jozo Raos, Ivan Ljevak i Mato Laštro.

SARAJEVO-VRATNIK. — Godišnja skupština. U nedelju, 27 januara 1935 god., održana je peta redovna skupština Sok. društva Vratnik. Skupština je bila brojno posećena i pokazala je, da je sokolska ideja prodrla i osvojila i onaj deo Sarajeva, u kome deluje ovo mlado Sok. društvo.

Skupštinu je otvorio br. Tefim Musakadić, koji je najpre komemorirao smrt Blaženopokojnog Viteškog Kralja Ujedinitelja, a nato je pozdravio našeg Mladog Kralja Petra II.

Zatim je br. Hasan Ljubunčić pročitao saveznu poslanicu. Potom je govorio delegat br. župe br. dr. J. Čihak. On je zaželio dobar rad skupštine i zahvalio se prisutnim na učešću za vreme sleta.

Zatim su se pročitali izveštaji funkcionera: tajnički, načelnički, prosvetarski i blagajnički. Izveštaji su primljeni. Naročito je bio iscrpan načelnički izveštaj, koji pokazuje lep napredak. Društvo se je borilo naročito s poteškoćama oko prostorija.

Po primljenim izveštajima prešlo se na biranje nove uprave. Najpre je izabran kandidacioni odbor s br. Hasanom Ljubunčićem na čelu.

Kandidacioni je odbor podneo listu nove uprave s dosadanjim starešinom, br. Fekinom Musakadićem na čelu. Lista je od skupštine jednoglasno primljena.

Po završetku skupštine, održana je smotra članstva, na kojoj je br. Radmilo Grdić govorio prisutnima o razmerama i važnosti nove počete sokolske akcije: »Sokolska pomoć nevoljnim«. Članovi su pažljivo saslušali govornika.

SARAJEVO-VRATNIK. — Prosvetno veče. U subotu, 26 jan. 1935, održano je u osnovnoj školi na Vratniku prosvetno veče. Pred punom salom otvorio je veče starešina br. Fekin Musakadić.

Zatim su govorila braća Miloš Pavlović, Radmilo Grdić. Uz programu je učestvovala sokolska muzika. Veče je ostavilo najbolji utisak na prisutne. Svi su govornici burno pozdravljeni, a naročito od omladine.

TRAVNIK. — Godišnja skupština. U nedelju, 20 januara 1935, održana je redovna godišnja skupština Sokolskog društva u Travniku. Skupština je bila brojno posećena. Župu je zastupao br. dr. Safet Kučukalić. Starešina br. Radovan Savić, u svome lepom patriotskom govoru, prvo se setio marsejske tragedije, u kojoj smo izgubili našeg nikad neprežaljenog Kralja-Heroja. Svi su prisutni odali dostojnu poštu i slavu Kralju Ujedinitelju i klicali Mladom Kralju Petru II.

Zatim su pojedini funkcioneri podneli izveštaje o prošlogodišnjem radu. Izveštaji su bez zamerke primljeni. Potom se prešlo na biranje nove uprave. Jednoglasno je izabrana nova uprava sa br. Radovanom Savićem, starešinom.

Ujedno je izabran i prosvetni odbor s dr. Milanom Barbarićem na čelu.

SARAJEVO-BISTRIK. — Smotra. U nedelju, 27 jan. 1935 održana je smotra svega članstva novoosnovanog društva Sarajevo-Bistrik.

Na smotri je data članstvu uputa za rad na socijalnoj akciji »Sokolska pomoć nevoljnim«.

Smotru je otvorio br. Husein Brkić, direktor Šerijatske gimnazije. On je apelovao na članstvo, da pomognu svojim prilogom nevoljne. Jedna sestra deklamovala je pesmu o Kralievoj smrti, a načelnik br. Hajrudin Ćurić izdao je potrebna naređenja članstvu.

SARAJEVO. — Smotra. U nedelju, 27 jan. 1935, održana je smotra sok. članstva društva Sarajevo. Smotru je otvorio br. Aleksa Starčević i izložio je braći zadatke »Sokolske pomoći nevoljnim«. Zatim je o istoj temi govorio br. Radmilo Grdić.

VAREŠ. — Glavna skupština. Glavna skupština ovoga društva održana je dana 20 januara o. g. Od br. župe bio je delegat br. Ivica Radić. Skupštinu je otvorio starešina br. Drakulić. Prve reči kod otvaranja bile su upućene blagopok. Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Zatim je pozdravio Kralja Petra II i predložio, da se Savezu pošalje brzojav u kome se članstvo zavetuje, da će sve sile upotrebiti za ostvarenje sokolskih ideala.

Pomenuo u kratko društva u prošloj godini kao i to, da je naše društvo istupilo sa svim kategorijama na II pokrajinskom sletu u Sarajevu, a članovi i članice na sletu u Zagrebu.

Zatim se je setio pok. br. Vasilja Grdića. Pomenuo je i br. Vincenca Štjepaneka, tajnika Saveza SS i njegove zasluge za ulazak SKJ u Savez SS. Nakon toga br. tajnik pročitao je saveznu poslanicu. Izabrana su 2 člana za overovljenje zapisnika, te je skupština nastavila rad s izveštajima funkcionera.

Izveštaji su saslušani s naročitom pažnjom, a dali su sliku rada u prošloj godini. Iz načelnikova izveštaja se vidi, da je održan društveni prednjački tečaj, priređena vežbovna akademija i javni čas. Sve su kategorije učestvovale na II pokrajinskom sletu u Sarajevu — u dečje i naraštajske i glavne sletske dane. Članovi i članice učestvovali su i na sletu u Zagrebu. Iz izveštaja prosvetara: da su održavani nagovori pred vrstama redovno, da je održano 30 predavanja za članove, priređeno jedno pozorišno veče, knjige iz knjižnice da su čitane. Svi su izveštaji primljeni na znanje i odobreni.

Nato je s nekoliko prigodnih reči pozdravio skupštinare delegat župe br. Radić.

Po razrešnici prelazi se na biranje nove uprave u koju su ušli skoro svi dosadanji funkcioneri sa starešinom br. Nikolom Drakulićem. Zatim se starešina Drakulić ispred novog odbora zahvaljuje skupštini na poverenju i obećaje, da će svim silama raditi za napredak ovoga društva i promicanje Sokolstva u ovom kraju.

Iza toga se razvila diskusija o gradnji sokolskog doma kao spomenika Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Rešeno je da se nastavi sa sakupljanjem priloga, a novoj upravi prepušta se da izabere i građevni odbor za ta cilj. Poveo se je razgovor i u raznim unutarnjim pitanjima i time je dnevni red skupštine iscrpljen.

VISOKO. — Rad u januaru. U nedelju, dne 13 januara, obišli su članovi uprave Sokolskog društva u Visokom s po jednim članom stručnjakom i po jednim tehničkim članom Sokolske čete u Čekrčićima, Dobrinju, Kraljevcu i Radovlju, pregledali njihov mesečni rad, održali predavanja i uglavili program daljnjeg rada za februar o. g. Prema podnesenom izveštaju braće, koja su ove pregledbe obavila, zapažen je napredak u svim četama, disciplina i tačnost.

Predavanja u prednjačkom tečaju nastavljuju se revno i ima nade, da će svi članovi tečaja na ispitu pokazati svoju spremu.

29 jan. bila je glavna skupština.

Župa Sušak - Rijeka

ALEKSANDROVO. — Glavna skupština. Naše Sokolsko društvo održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu 20 januara o. g. u prostorijama Sokolskog doma. U 1 sat po podne već se bio okupio velik broj članstva, te je brat starešina Teodor Žic otvorio skupštinu. Pozdravio je prisutnu braću te je zamolio braću i sestre da prenesu svoje misli Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Skupština kliče: Slava Mu! Dalje brat starešina pozdravlja Nj. Vel. Kralja Petra II. Skupština kliče: Zdravo!

Posle toga čita poslanicu br. Saveza, koju su braća i sestre vrlo pažljivo saslušala. Brat starešina izveštava članstvo, da je općinska uprava odredila u svom budžetu pomoć našem Sokolskom društvu u iznosu od 3000 Din te im se u ime svih članova najlepše zahvaljuje.

Nakon toga funkcioneri izveštavaju o radu našeg društva u prošloj godini, koji je skupština primila do znanja i odobrila.

Prešlo se je na biranje nove uprave te su ostala skoro sva lica iz stare uprave sa starešinom bratom Teodorom Žicom.

Brat starešina je nato pročitao pismo brata Klementa Maračića iz Amerike u kome preporučuje da podignemo spomenik Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Skupština je jednoglasno prihvatila taj predlog, te je pri Sokolskom društvu osnovan Fond za podizanje spomenika Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

ALEKSANDROVO. — † Brat Viktor Orlić. Početkom ove godine neumitna smrt istrgnula je iz naših redova pravog brata i Sokola Viktora Orlića. Otrgla nam ga je iznenada te smo svi s nevericom slušali te teške reči i pitali se: Kako da naš blagi i dobri Viktor, s kim smo se sinoć veselili danas više nije živ?

Ovaj gubitak je za nas vrlo težak, jer je pok. Viktor neprestano bio s nama u radu sokolskom i nacionalnom. Svaki pothvat, svaki rad podupirao je pok. br. Viktor sa svom dušom i srcem. Svaki sokolski, nacionalni i mesni uspeh vrlo ga je oduševljavao, te mu je također rad bio najveća zadovoljština. A i kako ne bi bio kad je za nacionalnu slobodu i za Sokolstvo radio još u mladim danima. Kao gimnazijalac i kao student bio je među onima, koji su se borili protiv austrijskog jarma i njihove protuslavenske politike. U svetskom ratu dao je izraza svojim narodnim osećajima te ga je Austrija zbog toga zlostavljala i progonila. Odmah posle svetskog rata bio je među onima, koji su radili na nacionalnom prosvećivanju. Za svoj nacionalni i sokolski rad nije znao granica i umora. Ali i za taj rad nije on žalio ni materijalnih sredstava samo da se uspe.

Njegovu davnu želju u mladim danima da vidi nas slobodne dočekao je, ali neumoljiva smrt nije mu dala da s nama dalje uživa narodnu slobodu nego ga je istrgla iz naše sredine već u 44 godini života. Njegova će uspomena uvek živeti među nama i uvek ćemo se sećati dobrog i blagog brata Viktora.

Dragi brate, neka ti je laka jugoslovenska gruda!

BAŠKA. — Glavna skupština. 19 januara o. g. održalo je naše društvo svoju glavnu godišnju skupštinu u prisustvu župskog izaslanika br. Retera. Budući se br. starešina Fr. Katarinić dan pre zahvalio, te je skupštini pretsedavao br. Mato Barbalić, potstarešina. Nakon što je staroj upravi dana razrešnica birana je nova uprava s bratom Antom Tudorom na čelu, kao starešinom. Tajnikom je izabran Mihovil Dorčić, blagajnikom Mate Šeršić, prosvetarom Fr. Katarinić, načelnikom Ivo Volarić, a načelnicom Vera Sulčić-Rener. P.

BRLOG. — Glavna skupština. Sokolska četa Brlog održavala je svoju I glavnu godišnju skupštinu dana 13 januara o. g. Kako je starešina br. Vujnović bio sprečen, a zamenik starešine br. Štefanić otsutan, to je skupštinu otvorio načelnik čete br. Nikola Ogrizović, koji najpre pozdravlja delegate br. društva Otočac, zatim pozdravlja prisutne i predava reč br. delegatu Nikoliću, ppukov., koji komemorira Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja; poziva prisutne, da ćutanjem od jedne minute odadu poštu Kralju Mučeniku.

Dobiva reč brat Ružić, koji prikazuje rad Sokola, život i razvijanje te najviše narodne organizacije, koja na svom programu ima mnoge i mnoge teške i velike zadatke.

Iza toga br. Ružić isporučuje pozdrav uvaženog sokolskog radenika i dobrotvora starešine društva Otočac brata dra Đorđa Brankovića.

Prelazi se na dnevni red skupštine. Nakon provedenih formalnosti i davanja razrešnice staroj upravi i odboru, biranja overoveritelja zapisnika, dobiva reč tajnik br. Jovan Karleuše, koji podnosi jasan i pregledan izveštaj sveukupnog rada: administrativnog tehničkog i prosvetnog i tom prigodom naglašuje, da se može sa zadovoljstvom konstatovati, da je četa u prošloj godini zabeležila lepe uspehe na svim područjima sokolskog delovanja.

Brat Karleuše podvlači i to, da se domaća inteligencija apstinira od sokolskog rada, što se nepovoljno odražava na sokolskom radu.

Izveštaj brata tajnika o radu u organizaciji prima se sa zadovoljstvom.

Izveštajem načelnika pretsedavajućeg br. Ogrizovića konstatuje se dobar tehnički rad u četi, koja je nanovo počela da radi, bez najglavnijih potreba jednoga društva, a to su barem donekle podesne prostorije. I ako pod vedrim nebom, ipak se uspelo s programom vežba za prošlogodišnje sletove Sarajevo — Zagreb.

Načelnica sestra Sofija Babić podnosi izveštaj, koji je također jasan i pregledan, a još više je za hvalu, što je jedino ona uspela da stvori kategoriju vežbačica — sve samih seoskih devojaka, s kojima je svršila program ženskih sletskih vežba za sletove Sarajevo — Zagreb. Izveštaj se prima sa zadovoljstvom.

Nato izveštava blagajnik br. Uglješa Vujnović. Iznosi prihode i izdatke čete a što je najvažnije konstatuje se da četa nema ni jednu paru duga. Izveštaj se prima.

Dobiva reč br. Jovan Karleuša, koji kaže da prosvetni rad nije na tako visokom stepenu kako bi morao da bude, i to što je on preopterećen sokolskim radom, a braća koja su za to pozvana, brane se od sokolskog rada.

Prelazi se na drugi deo dnevnoga reda: na biranje nove uprave i odbora u koji ulazi kao starešina br. Žakula Dušan, zam. starešine Petar Štefanić, načelnik Nikola Ogrizović, zam. načel. Mile Drakula, načelnica Sofija Babić, zam. načel. Ljubobratović Steka, tajnik Jovan I. Karleuša, blagajnici Tomić Iso i Vujnović Uglješa, prosvetar sestra Ante Sekić i Drenova Ulenca, statističar Anka Sekić. Sem toga izabrani su ostali odbornici i funkcioneri.

Novi starešina br. Žakula zahvaljuje se na poverenoj časti i zaključuje skupštinu.

CRIKVENICA. — Oproštaj od starog sokolskog doma. Dne 30 jan. sakupilo se je naše društvo zadnji puta u starom Sok. domu da se od njega oprosti. Bilo je na okupu sve članstvo, naraštaj i deca, da se oproste od prostorija u kojima je provelo toliko ugodnih časova.

Prostorije, koje su dnevno bile pune krike, vike i smeha biće otsad puste i šutljive, dok ih novi gospodar ne upotrebi u svoje svrhe.

Nakon što je otpevan »Sokolski pozdrav« kratkim i jezgrovitim rečima oprostio se od starog doma brat potstarešina Martin Car. Iza njega uzeo je reč brat načelnik Janko Jazbec. Prikazao je trud i borbu društva dok je došao do ovog doma, koji je postao premalen za sadašnje potrebe društva, prikazao je život i rad društva u tim prostorijama i dirljivim rečima se oprostio od njih. Pozvao je sve prisutne da porade što intenzivnije da se novi dom što pre dovrši u kojem će svi vežbati s veseljem i zadovoljstvom. S pevanjem himne završena je tiha svečanost.

Svetosavska i Štrosmajerova proslava. Na 3 II isto tako tiho i skromno proslavilo je naše društvo sv. Savu i Štrosmajera. U lepo iskićenoj općinskoj većnici održao je vrlo uspelo i interesantno predavanje o J. Juriju Štrosmajeru brat Bogović Petar. Iza njega je deklamovala o sv. Savi mala sestrica Bosiljka Car s puno osećaja. Sestra Vučić prikazala je život i rad sv. Save vrlo lepo. Naraštajka Zupan deklamovala je pesmicu »Svetitelju Savi« i tim je završena ova svečanost.

Naše društvo kao i ostalo građanstvo trebalo bi imati malo više smisla za naše priredbe i odazivati se u većem broju.

Naše društvo ulaže mnogo truda i požrtvovanja, da nam priredbe budu interesantne i za izvedbu angažuje svoje najbolje sile, pa zaslužuju malo više pažnje.

DELNICA. — Glavna skupština. Sokolsko društvo Delnice održalo je glavnu godišnju skupštinu dne 27 januara prvi put u novosagrađenom Sokolskom domu. Skupštinu je otvorio brat dr. Milan Forenbaher, starešina društva, odavši počast seni Blagopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, velikog sina naše Otadžbine, prvog Jugoslovena i Sokola, koga nam je kruta sudbina u minuloj godini istrgla iz naše sredine.

Iza toga je brat starešina u kratkim potezima ocrtao rad odbora u prošloj godini koji se, u glavnom, kretao oko dovršenja Doma. Da je Dom ipak uspelo urediti, tako da se može u njemu raditi, društvo duguje zahvalnost bratu dr. Ivanu Peroviću, kr. namesniku, koji nije nikad propustio prilike da društvu pritekne u pomoć. U drugom redu društvo duguje zahvalnost bratu

Jurju Kučiću, banskom inspektoru, koji je svojim zauzimanjem i zagovorom pridoneo mnogo da je Dom skoro dovršen. Brat starešina izrazio je zahvalnost također i bratskom Savezu, općinskoj upravi u Delnicama na čelu s bratom Jelinekom, bratu inž. Aleksandru Klaiću i ostalim pojedincima koji su društvu u njegovu nastojanju oko dovršenja Doma pritekli na bilo koji način u pomoć.

Nakon otvorenja skupštine pročitana je poslanica bratskog Saveza za 1935 godinu iza čega su pojedini funkcioneri društva podneli svoje izveštaje. Svi su izveštaji bili prihvaćeni i odobreni. Skupština je posle toga dala starom odboru razrešnicu, pa se pristupilo biranju novog odbora. Privremeni pretsednik skupštine brat Ante Briški zahvalio je odboru u ime celokupnog članstva na njegovom uspešnom radu u minuloj godini koji se najbolje vidi iz toga, što je društvo došlo do svog Doma koji je odavna bio velika potreba ne samo društva, nego i celog mesta Delnica. Predlaže da se novi odbor ne bira, već da dosadašnji odbor vodi i u ovoj godini društvo na čelu s bratom starešinom dr. Milanom Forenbaherom. Skupština je predlog brata Briškoga jednoglasno prihvatila, tako da je prošlogodišnji odbor ostao isti samo su nekoja nova lica izabrana na mesta onih odbornika koji su tokom godine 1934 usled svog premeštenja, prestali biti članovi društva. Nakon izbora brat starešina zahvaljuje skupštini na poverenju koje mu je iskazano, kako njemu, tako i ostalim članovima te iznosi, da će se rad odbora ove godine opet kretati oko toga da se naš Dom potpuno dovrši. U programu je da se ove godine proslavi otvorenje Doma, i posveti društvena zastava. Apelira na članstvo da odbor u njegovu nastojanju svojom suradnjom što izdašnije potpomogne za dobro svih nas, Sokolstva i Otadžbine.

DIVOSELO. — Glavna godišnja skupština. Naša je četa održala svoju glavnu godišnju skupštinu 13 januara 1935 u 14 časova. Skupština je bila odlično posećena. Kao izaslanik br. matičnog društva Gospić došao je br. Bogdan Rajčević.

Skupštinu je otvorio starešina čete br. Nikola Ribar kratkim govorom, komemorirajući najpre smrt Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja te pozdravljajući našu uzdanicu Mladog Kralja Petra II. Zatim je pozdravio izaslanika br. Rajčevića kao i sve prisutne, pa se je prešlo na dnevni red.

Svi funkcioneri su pročitali svoje izveštaje, koji su jednoglasno i bez primedbe primljeni. Iz ovih izveštaja se vidi, da je naša četa u 1934 god. koračila snažno napred i da je udaren čvrst temelj za sve bolji rad u budućnosti. Iako je selo siromašno uprava čete je uspela podmiriti sve dugove iz 1933 god., kao i sve obaveze za 1934 g. i pored toga sudelovala na svima sletovima što je također iziskivalo mnogo izdataka. Izveštajem nadzornog odbora, da je blagajničko poslovanje bilo pravilno i tačno, podeljena je razrešnica dosadanjem odboru, te se je prešlo na izbor nove uprave. Po predlogu članova - vežbača izabrana je jednoglasno sledeća nova uprava: starešina br. Miloš Obradović, zamenik br. Milan Bjegović, tajnik s. Katinka Kosanović, blagajnik s. Ljubica Jerković, načelnik br. Vlajko Stanić, zamenik br. Petar Lučić, načelnica s. Ljubica Jerković, prosvetar br. Stanić Vlajko, revizori br. Nikola Ribar i br. Janko Bjegović, knjižničar br. Petar Sušić, pročelnik za glazbu br. Nikola Potkonjak.

Posle izbora uprave uzeo je reč izaslanik br. Rajčević te se zahvalio svima na složnom i bratskom radu i obećao za četnu knjižnicu slati »Seljačke novine« na dar.

Posle toga je skupština zaključena.
S. V.

GRIŽANE - BELGRAD. — Glavna skupština. Sokolsko društvo Grižane - Belgrad u Grižanima održalo je dana 27 januara 1935 u društvenim prostorijama svoju glavnu godišnju skupštinu uz brojno učestvovanje članstva. Naročito je za istaknuti, da je bilo prisutno sve članstvo osim jednoga, koji se ispričao bolešću. Kao delegat župe Sušak - Rijeka bio je prisutan br. Janko Jazbec, okružni načelnik Vinodolsko - uskočkog okružja, s nekoliko braće članova Sokolskog društva iz Crikvenice.

Starešina društva br. Ivo Knez otvorio je skupštinu lepim pozdravnim govorom, moleći prisutne da se sete Prvog Sokola Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i kliknu »Slava Mu!« Prisutni ustaju i gromko kliču »Slava Mu!« Zatim se prešlo na izveštaje pojedinih funkcionera iz kojih se vidi, da je rad društva u minuloj godini bio efikasan i da je napredak društva bio velik. Svi izveštaji primljeni su jednoglasno i s odobravanjem na znanje. Starom odboru data je razrešnica.

Nakon izveštaja prešlo se na izbor nove uprave pa je na predlog prednjačkog zbora ponovno izabrana stara uprava s malim izmenama sa starešinom društva br. Knezom.

Posle izbora uprave uzeo je reč župski delegat, te u ime župe pozdravio skupštinu zaželivši joj povrh dosadašnjeg uspešnog rada, još uspešniji u tekućoj godini. Naglasio je, da je vrlo zadovoljan s izveštajima pojedinih funkcionera, a naročito s ovako brojnim učešćem članstva na skupštini. — Važno je istaknuti, da je skupštini prisustvovao i veći broj građana, koji su s pažnjom i s naročitim zadovoljstvom pratili izveštaje pojedinih funkcionera.

Pošto je dnevni red iscrpljen starešina br. Knez zaključuje skupštinu.

HRELJIN. — Glavna godišnja skupština. Dne 13 januara t. g. održalo je naše Sokolsko društvo svoju glavnu godišnju skupštinu koja je bila vrlo dobro posećena. Skupštinu je otvorio starešina brat Roko Sobol kratkim pozdravom i istaknuo značenje Sokolstva za naše nacionalno ujedinjenje. Apelira na društvene funkcionare, a i na sveukupno članstvo, da se u novoj godini još jače posvete sokolskom radu. Potstarešina brat Danilo Srdoč čita novogodišnju poslanicu bratskog Saveza. Zatim je tajnik, brat Marko Rukavina, održao govor veličajući uspomenu na blagopočivšeg Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Nakon ovog govora poslani su pozdravni brzojavi Nj. Vel. Kralju Petru Drugom, upravi Saveza SKJ i novom banu dru Marku Kostrenčiću.

Zatim se prešlo na izveštaje pojedinih funkcionera.

U tajničkom izveštaju rekapitulirani su svi važniji događaji. Održano je u g. 1934 više akademija i proslava od kojih su osobito uspele: ona na »Vidovdan«, na rođendan starešine Saveza SKJ, tadanjeg Prestolonaslednika Nj. Vis. Petra, dne 6 IX 1934, na dan ujedinjenja t. j. dne 1 XII 1934, na rođendan blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja dne 17 XII 1934, a međutim svečano je komemorirana smrt i održane zadušnice za blagopokojnog Viteškog Kralja.

Iz izveštaja načelnice sestre Zdenke Rišljavi vidi se, da se je i u tehničkom radu pokazalo dosta volje za napredak društva. Taj rad bio bi mnogo povoljniji kada bi društvo bilo imalo podesnu vežbaonicu.

Iz izveštaja prosvetara brata Milana Heraka vidi se, da se je i prosvetni rad razvijao uporedo s tehničkim. Priređeno je 5 akademija i proslava, 4 predavanja, 15 nagovora pred vrstom i 6 debatnih večeri. Društvo, a i pojedini članovi te deca i naraštaj, drži u priličnom broju razne sokolske listove.

Iz izveštaja blagajnika brata Rada Vidasa vidi se, da su primici društva u g. 1934 iznosili Din 14.442,48, izdaci Din 3.539,25, ostaje Din 10.903,23. Društvena dugovanja koncem g. 1934 iznosile su Din 3.269,90, a potraživanja Din 1.580,50.

Iz izveštaja matičara sestre Zlate Marunić vidi se, da je stanje pripadnika koncem g. 1934 bilo: članstva 92, naraštaja 55, dece 142, svega 289.

Nakon date razrešnice prešlo se na izbor nove uprave, koja je sastavljena ovako: starešina Srdoč Danilo, zamenik Turina Jakov, tajnik Herak Milan, zamenik Trausmiler Vera, prosvetar Rukavina Marko, zamenik Kučan Đurđica, blagajnik Vidas Rade, zamenik Polić Vera, načelnik Čop Ljubo, zamenik Ružić Josip Rudak, načelnica Rišljavi Zdenka, zamenica Marunić Zlata, matičar Polić Blaž, ekonom Vukonić Anton, 10 odbornika i njihovih zamenika, revizioni odbor i sud časti.

Rad društva, obzirom na lokalne i druge prilike, zadovoljava, pa se je nadati, da će pod novom upravom i u novim prilikama u g. 1935 naše društvo znatno pokročiti.

JELENJE. — Glavna skupština. Dne 27 januara održalo je naše Sokolsko društvo svoju glavnu godišnju skupštinu. Za ovu skupštinu vladao je među našim članstvom veliki interes, pa je bila dobro posećena. Skupštini je pretsedao naš društveni starešina br. Juretić Gašpar, a bratsku župu Sušak-Rijeka zastupala su braća starešina župe Ivo Polić, župski načelnik Marijan Boras, njegov zamenik Margan i Jovo Ivošević.

Nakon što su pojedini društveni funkcioneri podneli svoje iscrpne referate o radu u prošloj godini podeljen je društvenoj upravi i odboru apsolutorij, a potom se pristupilo izboru nove društvene uprave i odbora.

Na glasovanje su bile predložene dve liste, ali je većinom glasova izglasana sledeća lista sastavljena uglavnom od članova osnivača i dosadanjih voditelja našeg društva: starešina Marko Mudrovčić, zamenik Matija Zubčević, tajnik Ivan Radetić, blagajnik Romanka Radetić, prosvetar Ivan Lukanić, načelnik Josip Maršanić, načelnica Dragica Rempešić, statističar Eleonora Bačić, gospodar Olga Kirinčić; odbor: Stevo Valić, Jenio Kovačić, Ivan Šipuš Drago Lukanić, Vlada Žagar; sud časti: Anton Raspor, Anton Radetić, Ivan Lukanić, Mate Zubčević; revizori: Gašpar Juretić i Ivan Juretić.

Pošto je time rad ove skupštine dovršen, uzima reč novoizabrani društveni starešina br. Marko Mudrovčić i zahvaljuje braći i sestrama na poverenju, a braći župskim delegatom naročito zahvaljuje, što su svojom prisutnošću i autoritetom omogućili, da je rad ove skupštine u redu i s uspehom dovršen. Na koncu poziva sveukupno članstvo na složan i požrtvovan sokolski rad da iskupimo amanet Viteškog Kralja Mučenika za dobro i napredak države, naroda i Nj. Vel. Kralja Petra II. Članstvo odgovara burnim poklicima: Živeo!

JNLENJE. — Proslava dana sv. Save i J. J. Štrosmajera. Dne 2 februara priredilo je naše Sokolsko društvo u školi Jelenje proslavu u spomen sedamstogodišnjice smrti sv. Save kao i 120-godišnjice rođenja biskupa Josipa Jurja Štrosmajera. Proslavu je otvorio uz pozdravnu reč naš društveni starešina br. Marko Mudrovčić nakon čega je naš podmladak muški i ženski izveo program proslave koji se je sastojao u glavnom od deklamacija, recitacija i pesama u kojima je opevana slava i veličina velikih naših narodnih prosvetitelja sv. Save i J. J. Štrosmajera. Nastupanje ovih naših malih deklamatora, govornika i pevača bilo je sigurno, odrešito i svesno, pa su mali priređivači, pod vodstvom učiteljice sestre Vladimire Žagar, polučili pravi uspeh i buran aplauz prisutnih. Završnu reč održao je društveni prosvetar br. Ivan Lukanić, koji je u svome govoru izneo u paraleli i dodirnim tačkama glavne smernice rada sv. Save i Štrosmajera i njihovog pregalačkog nastojanja oko verskog, nacionalnog i kulturnog podizanja našeg naroda. Kod završnih reči prisutni ustaju, da burnim poklicima Slava! odadu počast seni svetog Save, biskupa Josipa Jurja Štrosmajera i Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

NOVI VINODOLSKI. — Glavna skupština. Dne 27 januara, na dan sv. Save, održalo je Sokolsko društvo Novi Vinodolski svoju glavnu godišnju skupštinu. Sa zadovoljstvom možemo konstatirati, da je ovo najuspelija sokolska skupština, koju je u punom broju posetilo sokolsko članstvo.

Iza »Sokolskog pozdrava«, otsviranog po društvenoj glazbi, otvorio je zamenik starešine brat dr. Pađen skupštinu. U svom pozdravnom govoru odao je duboku hvalu i poštovanje blagopokojnom našem Kralju Ujedinitelju te pozdravio Nj. Vel. Kralja Petra II i celokupno članstvo.

Sledili su izveštaji tajnika, blagajnika, načelnika, prosvetara, pročelnika glazbene sekcije, ekonoma, statističara i nadzornog odbora. Iz podnešenih izveštaja razabire se, da je društvo u ovoj godini u svom radu bilo aktivno. Veoma lep napredak pokazuje i sokolska glazba, koju potpomaže i građanstvo izvan sokolskih redova. Pre svog izveštaja održao je brat prosvetar kratko predavanje o sv. Savi, čija se 700-godišnjica smrti slavila taj dan.

Nakon podeljenog apsolutorija staroj upravi, izabrana je nova uprava kako sledi: starešina Pađen dr. Matija, zamenik Maričić Rudolf, tajnik i prosvetar Deprato Dragutin, načelnik Harapin Stanislav, zamenik Sučević Božidar, načelnica Krišković Anka, zamenica Ježić Izabela, blagajnik Krišković Franko; članovi uprave: Mikuličić Kuzma, Šerman dr. Andrija, Mudrovčić Franko, Piškulić Milan, Sokolić Marko, Mudrovčić Antun, Dobrić Ivan, Dasović Danica, zamenici: Piškulić Ivan Arbica, Piškulić Ivan Juraš, Dobrić Božidar, Zoričić Ivan, Mudrovčić Nikola, Potočnjak Antun, Ježić Filip, Uravić dr. Vinko. Nadzorni odbor: Dorčić Bogoslav, Petrinović Ljudevit, Ježić Ivan, zamenici: Maričić Joso, Maričić Tihomir. Sud časti: Mažuranić dr. Milutin, Lukačić Ivan, Stipanić Josip, zamenici: Junačko ing. Juraj, Ježić Petar.

Posle svršetka skupštine otsviran je ponovno »Sokolski pozdrav«.

Najveću smetnju u svom radu oseća društvo u nemanju svog doma. Već je dosadanja uprava u nekoliko svojih sednica raspravljala o gradnji Sokolskog doma u Novome. Zadaća je nove uprave da u ovoj godini definitivno reši to pitanje koje je baš u Novome od presudne važnosti za uspešan rad Sokolskog društva. Sokolski dom nam je potreban, i do njega moramo doći.
D. D.

RAB. — Glavna skupština. Dne 27 januara t. g. održalo je ovo Sokolsko društvo svoju glavnu godišnju skupštinu. Prisutno je bilo skoro sve članstvo, čime su i ovaj put pokazali visoku sokolsku svest na ovoj mrtvoj tački. Skupštinu je otvorio zamenik starešine brat Bakota, koji se je u opširnijem pozdravnom govoru osvrnuo na sve prilike i pojave, koje su se dogodile u ovome društvu. Također je vrlo dirljivim rečima prisutnima spomenuo onaj najteži gubitak, što ga je pretrpela cela Jugoslavija, a time najviše i naše Sokolstvo gubitkom Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Iza njegovog govora pročitali su svi funkcioneri svoje izveštaje, te se odmah moglo videti da je ovo društvo minule godine pokazalo vrlo veliku delatnost pogotovo na tehničkom polju. Ništa manje ne zaostaju ni ostali izveštaji koji su bili vrlo bogati.

Od zamerne je vrednosti spomenuti rad u veslačkoj sekciji, koju je vodio br. dr. Tomašić Marijan. Nabavljena su bila dva čamca, na kojima su članovi i naraštaj ovoga društva na natecanjima u Novom odneli prva mesta i time dobili prelazni župski dar brončanu statuu sokola-veslača.

Iza svih izveštaja i iza kratke pauze prešlo se na izbor nove uprave. Za starešinu bio je jednoglasno izabran višegodišnji starešina br. A. Maharž. Za zamenika starešine br. Bakota Josip. Načelnik je ostao stari načelnik br. Ante Bačić. Načelnica s. Dominis Marija. Tajnik: br. Opatić Josip, prosvetar: br. Bačić E. Blagajnik: br. Persen Rajmund. Ostali odbornici: bb. Legac Vjekoslav, Marelić Anđeo, Španjol Šime, Jurić Nikola, Tonsa Kosta, Tonsa Ivo, Kopani Artur, Marokini Josip, Ilić Mato i ostali.

Sa skupštine su poslani brzojavi Nj. Vel. Kralju, Kr. namestniku br. Peroviću Ivi i Savezu SKJ.
E. B.

Župa Varaždin

VARAŽDIN. — II župski smučarski tečaj. U danima 16 do 22 januara o. g. održalo je načelništvo Sokolske župe Varaždin sedamdnevni smučarski tečaj za početnike i izvežbanije smučare. Tečaj održan je susretljivošću starešine lepoglavskog Sokolskog društva brata Spasojevića na odličnom terenu Kozjanski Pašnjaci, kraj Lepoglave. Tečaj je vodio od strane načelništva župe brat Dinko Pongračić. Učesnika bilo je 12 iz 3 društva. Predavalo se dnevno 8 sati. Svih časova rada bilo je 48 od toga 2 teoretski.

Tečaj bio je na strogo internatskoj bazi, te su tečajnici sami priređivali jelo i brinuli se za sve potrebe opskrbe. Svi su tečajnici svršili tečaj s vidnim napretkom i uspehom.
R. M.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sokolskom glasniku!

KLIŠEJE vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše KLIŠARNA ST-DEU LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

31—9

Oglašujte u Sokolskom glasniku !

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA V LJUBLJANI PODRUŽNICA V MARIBORU Tyrševa ulica štev. 44

U. T. L.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

30—9

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspačava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

29—9

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Poštansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahtevajte cenik!

Izdaje Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije (E. Gangl) ● Glavni i odgovorni urednik Stjepan Čelar ● Uređuje Redakcijski odsek ● Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj); svi u Ljubljani